

Regionálne združenie obcí

HORNÁD

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja

časť

Rozvojová stratégia

do roku 2013

OBSAH

1. Úvod.....	3
1.1 Charakteristika programu	3
1.2 Výklad pojmov	4
2. Ekonomické a sociálne východiská	8
2.1 Sociálno-ekonomická analýza.....	8
2.2 Analýza realizovaných opatrení.....	9
2.3 Analýza SWOT.....	13
2.4 Vízia Mikroregiónu Hornád.....	19
2.5 Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja	20
3. Rozvojová stratégia.....	21
3.1 Strategické a špecifické ciele	22
3.2 Špecifické ciele a ich priority:	27
3.3 Popis opatrení a zoznam indikatívnych aktivít	27
3.3.1 Súlad cieľov a priorít so strategickými rozvojovými dokumentmi	37
4. Implementačná stratégia.....	42
4.1 Finančný plán	42
4.1.1 Rozdelenie financií na programové obdobie.....	43
4.1.2 Rozdelenie financií na priority a opatrenia	44
4.2 Zabezpečenie realizácie.....	45
4.2.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie.....	45
4.2.2 Harmonogram realizácie	45
4.3 Spracovatelia PHSR RZO Hornád.....	46
4.4 Podakovanie.....	46

1. Úvod

Vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja (ďalej PHSR) vyplýva zo zákona NR SR č. 351/2004 (503/2001) Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Hlavnými cieľmi tejto podpory je zabezpečiť vyvážený hospodársky a sociálny rozvoj SR, odstrániť alebo zmierniť rozdiely v úrovni hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónov, zabrániť vzniku nových oblastí s nízkou ekonomickou výkonnosťou a životnou úrovňou obyvateľov a trvalo udržať hospodársky a sociálny rozvoj regiónov.

Tento program tiež rešpektuje zásady regionálnej politiky SR a Európskej únie.

Je to strednodobý programový dokument, ktorý obsahuje najmä:

- *analýzu hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja, environmentálneho rozvoja a rozvoja kultúry regiónu, hlavné smery jeho vývoja, ustanovenie cieľov a prvoradých potrieb;*
- *úlohy a prvoradé potreby v rozvoji hospodárstva a podnikateľského prostredia, ľudských zdrojov, výskumu a vývoja, medzištátnej, cezhraničnej a medziregionálnej spolupráci, cestovného ruchu, sociálnej infraštruktúry, technickej infraštruktúry, verejných prác, kultúry, občianskej vybavenosti a služieb, životného prostredia, efektívneho využívania prírodných zdrojov;*
- *návrh finančného a administratívneho zabezpečenia.*

Na základe daného PHSR Regionálne združenie obcí Hornád (ďalej RZO Hornád) vykonáva činnosti s cieľom všestranného rozvoja svojho územia a uspokojovania potrieb svojich obyvateľov. Pri uchádzaní sa o finančnú podporu na svoj regionálny rozvoj z fondov Európskej únie a štátnych fondov je tento PHSR základným strategickým dokumentom.

1.1 **Charakteristika programu**

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja RZO Hornád je spracovaný do roku 2013 s výhľadom do roku 2016.

Predstavuje súbor opatrení navrhnutých na oživenie hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí RZO Hornád, ktorý bude na základe ročného vyhodnotenia priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Skladá sa z nasledovných častí:

- Úvod – charakterizuje samotný PHSR, základné dokumenty podpory regionálneho rozvoja pre obdobie 2007 – 2013, ako aj popis a víziu MR Hornád na nasledujúce roky.
- Ekonomické a sociálne východiská – jedná sa o prvý krok prípravy strategického rozvojového dokumentu. Jej výsledky predstavujú nevyhnutný predpoklad pre definovanie rozvojovej stratégie. Skladá sa zo sociálno-ekonomickej analýzy, analýzy realizovaných opatrení, analýz SWOT a identifikácii kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja.
- Sociálno-ekonomická analýza – popisuje a charakterizuje hlavné sociálno-ekonomické súvislosti vývoja a zameriava sa predovšetkým na rozvojový potenciál a ľudské zdroje (prírodné zdroje a ľudské zdroje), ekonomické zdroje a materiálne

a fyzické zdroje (občianska vybavenosť a vzdelávanie). V rámci PHSR RZO Hornád tvorí jeho samostatnú prílohu.

- Analyza realizovaných opatrení – popisuje reálne skúsenosti pri implementácii programov rozvoja. Vyhodnocuje doterajšiu efektívnosť a účinnosť podpory, kritické faktory a identifikuje opatrenia na zvýšenie efektívnosti realizácie procesov strategického plánovania predovšetkým v procese monitorovania a hodnotenia.
- SWOT analýza – analyzujú sa silné a slabé stránky súčasného stavu, pričom sa jedná o vnútorné prostredie a tiež sú analyzované príležitosti a ohrozenia budúceho rozvoja z hľadiska vonkajšieho prostredia
- Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja – je dané nevyhnutnosťou zabezpečenia čo najvyššej adresnosti rozvojového dokumentu. Vychádza z analýz SWOT a spresňuje smerovanie podpory.
- Stratégia rozvoja – určuje programovú štruktúru pre dané programovacie obdobie. Programovú štruktúru tvoria ciele a priority, ktoré nadväzujú na všetky typy programových dokumentov a opatrenia a aktivity, ktoré sú koherentné (neprekrývajú sa).
- Finančný plán – popisujú ho finančné tabuľky, ktoré vyjadrujú rozdelenie financií podľa programovacieho obdobia a podľa priorít a opatrení.
- Zabezpečenie realizácie – popisuje inštitucionálne a organizačné zabezpečenie, opatrenia na realizáciu programu a taktiež princípy a fungovanie systému monitorovania a hodnotenia. Súčasťou je aj harmonogram realizácie činností v časovej osi horizontu programu.

1.2 Výklad pojmov

Európska únia - je politické a ekonomické zoskupenie 27 demokratických štátov s 475 mil. obyvateľov, ktoré sa dobrovoľne spojili do tohto zoskupenia na dosiahnutie spoločných cieľov a jednoty v Európe pomocou jednotnej zahraničnej a vnútornej politiky. Európska únia však nie je dnes konečnou formou integrácie a bude sa ďalej rozširovať, tak ako sa budú vytvárať podmienky pre toto rozširovanie v samotnej EÚ, ako aj v štátoch, ktoré budú do EÚ vstupovať.

Cieľ Konvergencia - jeden z troch cieľov kohéznej politiky EÚ na programové obdobie 2007 – 2013 financovaný z KF, ERDF a ESF. Cieľ Konvergencia financovaný z ERDF a ESF sa sústreďuje na regióny NUTS 2, ktorých hrubý domáci produkt na obyvateľa v parite kúpnej sily (HDP/obyv. v PKS), vypočítaný na základe disponibilných údajov za tri posledné roky pred prijatím nariadenia, nedosiahne 75 % priemeru rozšírenej EÚ – čo je v prípade SR celé jej územie s výnimkou bratislavského kraja. Cieľ Konvergencia financovaný z KF pokryje členské štáty, ktorých hrubý národný dôchodok (HND) v parite kúpnej sily, vypočítaný na základe disponibilných údajov za tri posledné roky pred prijatím nariadenia, nedosiahne 90% priemeru EÚ, a ktoré majú konvergenčný program – tieto kritériá SR spĺňa. Tento cieľ je zameraný na urýchlenie štrukturálnej konvergenčnej oprávnených regiónov a koncentruje sa na skvalitnenie podmienok rastu a zamestnanosti vďaka investíciám do fyzických a ľudských zdrojov; inovácií a spoločnosti založenej na vedomostiach; adaptabilnosti na hospodárske a sociálne zmeny; ochranu životného prostredia; administratívnu efektívnosť (článok 3 všeobecného nariadenia).

Cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť - jeden z troch cieľov kohéznej politiky EÚ na programové obdobie 2007 – 2013 financovaný z ERDF a ESF. Oblasti oprávnené na financovanie zo štrukturálnych fondov v rámci cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť, sú tie oblasti, na ktoré sa nevzťahuje cieľ

konvergencia (článok 6 všeobecného nariadenia) – čo je v prípade Slovenska Bratislavský kraj. Tento cieľ je s výnimkou najmenej rozvinutých regiónov zameraný na posilnenie konkurencieschopnosti a príťažlivosti regiónov, ako aj zamestnanosti predvídaním hospodárskych a sociálnych zmien vrátane zmien spojených s otvorením trhu prostredníctvom inovácie a podpory znalostnej spoločnosti, podnikania, ochrany a zlepšovania životného prostredia a zlepšovania dostupnosti, prispôsobivosti pracovníkov a podnikov, ako aj rozvojom trhov práce na princípe sociálnej inklúzie (článok 3 všeobecného nariadenia).

Cieľ Európska územná spolupráca - jeden z troch cieľov kohéznej politiky EÚ na programové obdobie 2007 – 2013 financovaný z ERDF. Tento cieľ je zameraný na posilnenie cezhraničnej spolupráce prostredníctvom spoločných miestnych a regionálnych iniciatív, posilnenie nadnárodnej spolupráce prostredníctvom činností prispievajúcich k integrovanému územnému rozvoju naplňajúcemu priority Spoločenstva a posilnenie medziregionálnej spolupráce a výmeny skúseností na príslušnej územnej úrovni (článok 3 všeobecného nariadenia). Cieľ Európska územná spolupráca je v prípade cezhraničnej spolupráce oprávnený pre pohraničné regióny NUTS 3 – vo všeobecnosti do 150 km; v prípade nadnárodnej spolupráce – nadnárodné oblasti (zoznam bude stanovený EK neskôr) v prípade medziregionálnej spolupráce a výmeny skúseností – územie celého Európskeho spoločenstva.

Disparity - sú hlavné prekážky, bariéry, ktoré je nutné prekonať, aby bol dosiahnutý cieľ stratégie. Sú výsledkom syntézy identifikovaných slabých stránok a ohrození, uvedených v SWOT analýze.

Efektívnosť - pomer medzi finančným vstupom a dosiahnutým výstupom, výsledkom, a/alebo dopadom.

Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF): finančný nástroj štrukturálnej a regionálnej politiky EÚ, ktorý prispieva k financovaniu pomoci na posilnenie ekonomickej a sociálnej súdržnosti odstraňovaním regionálnych rozdielov cestou podpory rozvoja a štrukturálneho prispôsobenia sa regionálnych ekonomík. Zahŕňa aj adaptáciu upadajúcich priemyselných regiónov a zaostávajúcich regiónov a podporu cezhraničnej, nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce (článok 2 nariadenia o ERDF).

Európsky sociálny fond (ESF): finančný nástroj štrukturálnej a regionálnej politiky EÚ prispievajúci k napĺňaniu priorít EÚ ako posilňovanie ekonomickej a sociálnej súdržnosti zlepšovaním podmienok pre zamestnanosť a tvorbu pracovných príležitostí, podporou vyššej úrovne zamestnanosti a väčšieho počtu a lepších pracovných miest. A to cestou podpory politik členských krajín s cieľom dosiahnuť plnú zamestnanosť, kvalitu a produktivitu práce, propagovať sociálne začleňovanie (inklúziu), vrátane prístupu znevýhodnených ľudí k práci, a znižovať národné, regionálne a miestne rozdiely (článok 2 nariadenia o ERDF).

Faktory rozvoja: predstavujú hlavné impulzy, ktorých využitie, vedie k zmierňovaniu identifikovaných disparít. Faktory rozvoja môžu predstavovať existujúce, alebo budúce impulzy.

Inovačné póly rastu: sú tvorené definovanými centrami osídlenia (krajské mestá, mestá sídiel okresných a obvodných úradov) a časťou území ťažísk osídlenia prvej a druhej úrovne (súčasťou týchto ťažísk sú okrem vyššie spomínaných centier osídlenia aj niektoré centrá, ktoré sú označované ako kohézne póly rastu) v súlade s Koncepciou územného rozvoja SR.

Kohézne póly rastu: sú tvorené definovanými centrami osídlenia kohézneho významu v príslušnom území. Plnia niektoré funkcie vyššieho významu aj pre príľahlé obce. Sú v nich sústredené rozhodujúce zariadenia lokálneho významu. Sú to predovšetkým centrá, ktoré plnia už v súčasnosti niektoré funkcie vyššieho významu aj pre príľahlé obce, a ktoré spĺňajú dobré lokalizačné faktory s dostupnosťou príľahlých obcí.

Kohézny fond: finančný nástroj kohéznej politiky EÚ na účely posilnenia hospodárskej a sociálnej súdržnosti Spoločenstva v záujme podpory trvalo udržateľného rozvoja (čl. 1 nariadenia o KF). Oprávnené na financovanie z KF sú tie členské štáty, ktorých HND na obyvateľa v PPS vypočítaný na základe údajov Spoločenstva za posledné tri dostupné roky je nižší ako 90 % priemeru Spoločenstva (čl. 5 všeobecného nariadenia).

Marginalizované rómske komunity: koncentrácie Rómov, ktorí trpia vysokou mierou sociálnej exklúzie a deprivácie.

Národný strategický referenčný rámec - V zmysle legislatívy (nariadení) Európskej únie každý členský štát predkladá pred začiatkom programového obdobia Európskej komisii vlastný rámcový programový dokument, Národný strategický referenčný rámec. Tento dokument predstavuje referenčný nástroj na prípravu programovania fondov. Stanovuje národné priority, ktoré budú spolufinancované zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v programovom období 2007 – 2013 v nadväznosti na Strategické usmernenia Spoločenstva, ktoré definujú rámce pre intervencie fondov na európskej úrovni. Zabezpečuje, že pomoc z fondov bude využitá v súlade so Strategickými usmerneniami Spoločenstva. Taktiež určí prepojenie medzi prioritami Spoločenstva na jednej strane a Národným programom reforiem na druhej strane. Návrh všeobecného nariadenia Rady, čl. 25, ods. 3 dáva členskému štátu na výber, či začleniť cieľ Európska územná spolupráca do NSRR. NSRR musí povinne obsahovať iba cieľ konvergencia a cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť.

NATURA 2000: je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a jej hlavným cieľom je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Operačný program: dokument predložený členským štátom a prijatý Komisiou, ktorý určuje stratégiu rozvoja pomocou jednotného súboru priorít, na dosiahnutie ktorých sa bude žiadať pomoc z niektorého fondu alebo v prípade cieľa konvergencia z Kohézneho fondu a ERDF (článok 2 všeobecného nariadenia).

Pamäťové a fondové inštitúcie: inštitúcie zaoberajúce sa uchovávaním, ochranou a sprístupňovaním spoločenského poznania, poznatkov o kultúrnom dedičstve, umení a kultúre, jedinečných informácií a predmetov odbornej a laickej verejnosti. Medzi pamäťové a fondové inštitúcie patria archívy, knižnice, múzeá, galérie, pracoviská pre ochranu pamiatkového fondu, špecializované ústavy, špecializované odborné pracoviská v oblasti kultúry, vysoké školy, Slovenská akadémia vied, organizácie pre správu a ochranu autorských práv a organizácie na ochranu duševného a priemyselného vlastníctva.

Póly rastu: sú charakteristické prítomnosťou expandujúcich odvetví umiestnených v urbanizovanej oblasti, vyvolávajúce zmeny v ekonomických aktivitách lokalizovaných v zóne svojho vplyvu, ktoré sa prejavujú vo vyššej ekonomickej výkonnosti a konkurencieschopnosti daného územia v porovnaní s ostatnými územiami v regióne. Najvýznamnejšie (najväčšie) póly rastu determinujú vývoj výkonnosti a konkurencieschopnosti okrem úrovne regiónu aj na úrovni celého národného hospodárstva.

Princípy regionálnej politiky - základných princípov je päť a sú definované nasledovne:

Partnerstvo – všetci partneri (vláda, regionálne aj miestne subjekty, podniky, zástupcovia univerzít, nevládne organizácie atď.) sa majú aktívne podieľať na plánovaní a realizácii investícií ako aj na všetkých ostatných projektoch.

Subsidiarita – rozhodovanie bude prebiehať na najnižšej praktickej úrovni. Národné rozvojové dokumenty sú schvaľované Komisiou v Bruseli, ale koncipované a spravované sú národnými a regionálnymi orgánmi členskej krajiny.

Programovanie – všetky projekty musia zapadať do ucelenej niekoľkoročnej stratégie. EÚ kladie dôraz na komplexné posúdenie a riešenie problémových regiónov. A z toho dôvodu sú pre jednotlivé regióny spracovávané operačné programy, ktoré vyhodnocujú silné a slabé stránky regiónov a navrhujú spôsob riešenia problematických oblastí.

Doplňkovosť – peniaze fondov sú pridávané ku štátnemu rozpočtu, ale nenahradzujú ho. Štátne výdaje musia zostať na rovnakej úrovni ako predtým. Očakáva sa štátny príspevok na každý projekt. Na projekty, ktoré patria do kategórie Cieľa Konvergencia bude Európska únia prispievať maximálne 75 % z ich ceny.

Koncentrácia – fondy sa budú sústreďovať do najproblémovjších regiónov a na realizáciu najdôležitejších opatrení. Cieľom rozhodne nie je realizácia malých projektov, ktoré nemôžu zaistiť požadovaný rozvojový efekt.

Prioritná os: jedna z priorít stratégie v operačnom programe, ktorá sa skladá zo skupiny navzájom súvisiacich operácií s konkrétnymi, merateľnými cieľmi. Prioritná os operačného programu sa rovná jednej konkrétnej strategickej/špecifickej priorite stratégie Národného strategického referenčného rámca SR na roky 2007 - 2013

Regionálne členenie:- Európska únia bola systematicky rozdelená na štatistické oblastné jednotky NUTS. Existuje celkom päť úrovní NUTS. V prípade Slovenskej republiky je toto delenie nasledovné:

NUTS I – Slovenská republika,

NUTS II – Región Bratislava, Región Západ, Región Stred, Región Východ (Košický a Prešovský kraj);

NUTS III – kraje,

NUTS IV – okresy,

NUTS V – sídla.

Riadiaci orgán: jeden alebo viac vnútroštátnych, regionálnych alebo miestnych orgánov či subjektov menovaných členskými štátmi pre účely riadenia podpory zo štrukturálnych fondov. Stanovuje sa riadiaci orgán pre každý operačný program a iniciatívy ES.

Sprostredkovateľský orgán: každý orgán alebo verejnoprávny orgán alebo súkromný subjekt, ktorý koná pod vedením riadiaceho (sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom) alebo certifikačného orgánu (sprostredkovateľský orgán pod certifikačným orgánom) alebo ktorý vykonáva povinnosti v mene takéhoto orgánu vo vzťahu k príjmom vykonávajúcim operácie.

Štrukturálne fondy EÚ: – sú nástroje regionálnej politiky, prostredníctvom ktorých plynú finančné prostriedky, vyčlenené v rámci regionálnej politiky, do členských štátov. Napomáhajú riešiť dlhodobé problémy. Používajú sa v úzkej spolupráci členských štátov a regionálnych orgánov k podpore hospodárskeho vývoja tak, aby zmenšili rozdiely medzi regiónmi a sociálnymi skupinami. Štrukturálne fondy sú štyri (Európsky fond regionálneho rozvoja – ERDF, Európsky sociálny fond – ESF, Kohézny fond – KF). Európsky poľnohospodársky podporný a záručný fond – EAGGF, Finančný nástroj pre riadenie rybolovu – FIFG) boli vyňaté zo ŠF.

Trvalo udržateľný rozvoj: - taký rozvoj, ktorý umožňuje uspokojovanie potrieb súčasných generácií bez toho, aby boli ohrozené nároky budúcich generácií na uspokojovanie ich potrieb. TUR zahŕňa zložky: ekonomickú, sociálnu a environmentálnu.

Ciele Programu:– popisujú stav, ktorý chceme v určitom časovom horizonte dosiahnuť. Vyjadrujú určitý zámer ako riešiť problémy a smerovanie rozvojových aktivít (nie však aktivity samotné).

Priorita Programu:– jeden z hlavných zámerov stratégie prijatej do tohto programu.

Opatrenia Programu: – prostriedok, pomocou ktorého sa v priebehu niekoľkých rokov realizuje priorita definovaná v programovacom dokumente.

Aktivita Programu: – konkrétne činnosti, postupy a projekty, ktorými sa realizuje rozvojová stratégia.

2. Ekonomické a sociálne východiská

Pri príprave programového dokumentu regionálneho rozvoja je prvým krokom analýza ekonomických a sociálnych východísk. Jej výsledky predstavujú nevyhnutný predpoklad pre zadefinovanie stratégie regionálneho rozvoja RZO.

Na úrovni obce sa proces analýzy vecne delí na 4 fázy. Výstupom týchto fáz je: sociálno-ekonomická analýza, analýza realizovaných opatrení, analýza SWOT a identifikácia kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja.

2.1 Sociálno-ekonomická analýza

Analýza ekonomického a sociálneho prostredia RZO Hornád bola podrobne spracovaná v rámci prípravy 1.etapy dokumentu „Obnova, uchovanie a rozvoj dedičstva vidieka, Trvalo udržateľný kultúrny, ekonomický a sociálny rozvoj zaostalých vidieckych oblastí NUTS II – Východné Slovensko, **Audit zdrojov a stratégia MR Hornád**“. Tento dokument bol spracovaný v priebehu rokov 2004 – 2005 s využitím finančných prostriedkov technickej pomoci SAPARD cez Vidiecky parlament Prešovského kraja. Dokument bol pripravený v spolupráci s o. z. SOSNA Košice, ako rozvojový dokument vidieckej oblasti MR Hornád typ LEADER. Audit zdrojov spracovaný v jeho 1. etape splňa všetky podmienky sociálno – ekonomickej analýzy pre prípravu PHSR a preto môže až do času vyžiadania aktualizácie údajov plniť funkciu samostatnej prílohy PHSR RZO Hornád nahrádzajúcej sociálno-ekonomickú analýzu.

Tento dokument je rozdelený podľa metodiky, ktorý navrhlo Ministerstvo pôdohospodárstva SR a jeho súčasťou je:

- úvod (dôvody a ciele obstarania, vymedzenie územia, základná charakteristika RZO)
- prírodné zdroje a podmienky (geológia, odpady, pôda, lesy, voda, chránené oblasti, SWOT analýza)
- kultúrne a historické zdroje (historické zdroje a pamiatky, kultúrne zdroje, SWOT analýza)
- ľudské, spoločenské zdroje a inštitúcie (demografické charakteristiky, vierovyznanie, národnostné a etnické skupiny a ich vzájomné postavenie, stupeň a druh vzdelania, školstvo, poradenstvo a vzdelávanie dospelých, úroveň informatizácie – prístup verejnosti, verejné inštitúcie, postoje, názory, potreby a problémy obyvateľov, SWOT analýza)
- materiálne zdroje (bývanie a bytový fond, obsadené alebo voľné hospodárske budovy, technická infraštruktúra, komunikačná infraštruktúra, infraštruktúra voľného času,

spoločenské zariadenia, vysporiadanie vlastníckych vzťahov, ROEP a existenca ÚPD, SWOT analýza)

- ekonomické využitie zdrojov (ekonomické sektory, ich zastúpenie, odvetvia v sektoroch, podnikateľská sféra – primárny sektor, prvovýroba, sekundárny sektor, spracovanie a terciálny sektor – služby, významnejšie zdroje zamestnania mimo regiónu, zamestnanosť, bankový a iný finančný sektor, služby pre podnikateľov, SWOT analýza)
- SWOT analýzy 11 rozvojových oblastí, definovaných v prvej rozvojovej stratégii MR Hornád (zdravé životné prostredie, infraštruktúra, bezpečnosť, medzinárodná spolupráca, zdravotná a sociálna starostlivosť, spolupráca s rómskou komunitou, šport, rekreácia a oddych, ekonomika a služby, vzdelanie, kultúra a komunikácia)

2.2 Analýza realizovaných opatrení

Predmetom analýzy sú reálne skúsenosti pri implementovaní programov na podporu rozvoja RZO Hornád a jednotlivých obcí.

Zameriava sa hlavne na vyhodnotenie existujúcej stratégie (jej relevantnosť, jej doplnenie popr. úprava), efektívnosť a účinnosť realizovanej podpory, vyhodnotenie kritických faktorov ovplyvňujúcich efektívnosť a účinnosť pri implementácii programu a identifikáciu opatrení na zvýšenie efektívnosti jeho realizácie s dôrazom na monitorovanie a hodnotenie.

Rozvojová stratégia MR Hornád bola v minulosti tvorená priebežne podľa aktuálnych potrieb obyvateľov a možností jednotlivých obcí. Ucelená stratégia na dlhšie obdobie bola prvý krát navrhnutá koncom roka 2002. Do prípravy bolo aktívne zapojených 12 obcí: Čaňa, Geča, Gyňov, Kokšov-Bakša, Nižná Hutka, Seňa, Skároš, Trstené pri Hornáde, Valaliky, Vyšná Hutka, Vyšná Myšľa a Ždaňa. Pracovné skupiny zložené z aktívnych obyvateľov zastúpených obcí a predstaviteľov rôznych miestnych i regionálnych organizácií pod metodickým vedením RNDr. Silvie Szabóovej z o. z. SOSNA navrhli víziu MR Hornád do roku 2010, spolupracovali pri tvorbe analýz SWOT a návrhu rozvojovej stratégie. Rozvojová stratégia bola spracovaná pre 11 kľúčových oblastí a zahŕňala celkovo 34 strategických cieľov a 101 cieľov. Aktivít bolo 53 a boli spracované pre oblasť životného prostredia.

Prehľad navrhnutých kľúčových oblastí a strategických cieľov je spracovaný v nasledovnej tabuľke:

Plán rozvoja MR Hornád 2002- 2006		
P.č	Názov oblasti	Strategické ciele
1.	Zdravé životné prostredie	1. 1 Čisté vody v povodí MR
		1.2. Čisté ovzdušie
		1.3. Environmentálna výchova a osвета
		1.4. Ekologické odpadové hospodárstvo
		1.5. Zelený mikroregión
		1.6. Zásahy do krajiny na základe trvalej udržateľnosti
		1.7. Znižovanie škodlivých vplyvov dopravy
2.	Kompletne dobudovaná infraštruktúra s dôrazom na využívanie trvalo udržateľných zdrojov a technológií	2.1. Dobudovať infraštruktúry s dôrazom na elektrinu, kanál, vodu, ČOV
		2.2. Rozvoj IBV
		2.3. Systémové riešenie dopravy
3.	Bezpečnosť	3.1. Zníženie kriminality
		3.2. Zvýšiť požiarnu bezpečnosť

		3.3. Znižovanie počtu túlavých psov
		3.4. Zvýšiť bezpečnosť chodcov a cyklistov
4.	Medzinárodná spolupráca	4.1. Osveta smerom k pozitívnej verejnej mienke
		4.2. Zlepšiť technické podmienky
5.	Zabezpečenie zdravotnej a sociálnej starostlivosti	5.1. Zlepšiť kompletnú, dostupnú zdravotnú starostlivosť
		5.2. Sociálna starostlivosť pre starších občanov
6.	Spolupráca s rómskou komunitou	6.1. Zvýšiť kultúrnu a vedomostnú úroveň rómskej komunity
		6.2. Zvýšiť zapojenosť rómskej komunity do reálneho života v obci
7.	Šport, rekreácia a oddych	7.1. Vytvárať podmienky pre lepšie využitie a rozširovanie siete oddychových a športových zariadení
		7.2. Rozvíjať turistiku a cykloturistiku v mikroregióne
		7.3. Zvýšiť propagáciu športových, rekreačných a oddychových možností
8.	Ekonomika a služby	8.1. Zlepšiť informovanosť v oblasti podnikania
		8.2. Podpora rozvoja miestnych služieb a ekonomiky
		8.3. Podpora a skvalitňovanie rozvoja cestovného ruchu
9.	Vzdelanie	9.1. Zlepšiť rozsah a kvalitu vzdelávania
		9.2. Podpora a udržiavanie vzdelávacích zariadení (aj technické zariadenie)
10.	Kultúra	10.1. Lepšie využívanie existujúcich priestorov a kultúrnych pamiatok
		10.2. Podporiť koordinované organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí v regióne
		10.3. Podporiť aktivity vedúce k zvýšeniu zdravého lokálpatriotizmu (príslušnosť k mikroregiónu)
		10.4. Zabezpečiť propagáciu všetkých foriem kultúrno spoločenských aktivít
11.	Komunikácia	11.1. Zlepšiť osvetu a informovanosť
		11.2. Zlepšovať organizačno personálne a technické zabezpečenie pre komunikačno-informačný systém

V priebehu rokov 2004 – 2005 bola s využitím finančných prostriedkov technickej asistencie Vidieckeho parlamentu Prešovského kraja navrhnutá rozvojová stratégia MR Hornád ako vidieckej oblasti - typu LEADER.

Pod metodickým vedením Ing. Jely Tvrdoňovej CsC, za technickej pomoci RNDr. Silvie Szabóovej, Ing. Štefana Szabóa PhD, Ing. Štefana Bartóka, Ing. Mareka Šoltésa a v spolupráci s obyvateľmi bol spracovaný dokument „Obnova, uchovanie a rozvoj dedičstva vidieka, Trvalo udržateľný kultúrny, ekonomický a sociálny rozvoj zaostalých vidieckych oblastí NUTS II – Východné Slovensko, **Audit zdrojov a stratégia MR Hornád**“. Audit územia i stratégia už boli spracované pre 16 obcí, kde k pôvodným 12 pribudli aj obce Belža, Košická Polianka, Nižná Myšľa a Sokolany. Navrhnutá stratégia z dôvodu lepšej prehľadnosti rozdelila pôvodných 11 kľúčových oblastí do piatich logických skupín. Rozvojová stratégia MR Hornád ako vidieckej oblasti je prehľadnejšia a pozostáva z 1 strategického cieľa, 4 špecifických cieľov, 8 opatrení a cca 24 aktivít zameraných predovšetkým na rozvoj vidieckych činností, športu, cestovného ruchu, vzdelávania a zachovávanía kultúrneho dedičstva.

Rozvojová stratégia typ LEADER	
Strategický cieľ:	
Podporiť rozvoj miestneho hospodárstva založeného predovšetkým na báze miestnych zdrojov zvýšením atraktivity územia	
Špecifické ciele	Opatrenia
1. Zlepšiť dopravnú infraštruktúru v MR	1.1. Podpora budovania a rekonštrukcie cyklistických dráh v

Hornád	obciach a medzi obcami.
	1.2. Podpora budovania a rekonštrukcie chodníkov a spojovacích chodníkov
2. Zlepšiť úroveň siete oddychových a športových zariadení	2.1. Podporiť revitalizáciu rekreačných zón 2.2. Rekonštruovať existujúce a dobudovať nové zariadenia slúžiace na oddych
3. Zlepšiť, rozšíriť rozsah a kvalitu vzdelávania	3.1. Podpora špeciálnych vzdelávacích programov 3.2. Podpora zriaďovania komunitných centier
4. Zlepšiť prezentáciu jedinečností územia	4.1. Podpora investícií do zariadení na prezentáciu kultúromohorického dedičstva 4.2. Podpora tradičných obecných a mikregionálnych slávností.

Na základe týchto rozvojových dokumentov MR Hornád i jednotlivé obce už od roku 2003 realizovali rôzne aktivity a projekty. V priebehu roka 2006 už mohli realizovať projekty aj na základe 2. rozvojovej stratégie. Na základe údajov, ktoré poskytli niektoré obce MR Hornád boli od roku 2003 v obciach MR Hornád zrealizované rôzne aktivity resp. projekty:

Prehľad zrealizovaných projektov v rámci MR Hornád			
Projekt/aktivita	Rok	Suma v tis. Sk	Zdroj financovania
MR Hornád			
Dni MR Hornád			VÚC + MR
Cyklotrasa			SOSNA + MR
Riečna koalícia	2003		MR, SOSNA, ...
Regionálne informačné a poradenské centrum - RPIC	-	...	MR
Zmluva s cezhraničnými obcami MR	2006		-
Minimálne 5 projektov			Obce, VÚC, sponzori
Obec Trstené pri Hornáde			
Plynofikácia kotolne ZŠ, MŠ			MF SR + obec
Čistenie cyklotrasy			obec
Rekonštrukcia obec. rozhlasu a verejného osvetlenia	2003		MF SR + obec
Oddychová zóna pred OcÚ	-	cca	MF SR + obec
Plynofikácia kotolne ZŠ	2006	2 400	MŠ SR + obec
Oprava rigolov miestnych komunikácií			obec
Minimálne 6 významnejších projektov			Prevažne Obec, MF SR, MŠ SR
Obec Kokšov-Bakša			
Internetizácia OcÚ			obec
Zavedenie internetu na ZŠ			INFOVEK
Priepusty – 167 bm			obec
Školská lavica v oáze zelene			Sponzor - U.S.Steel
Rekonštrukcia verejného osvetlenia	2003		obec
Zazeleňovanie Štrkovne	-	cca	Sponzor - U.S.Steel
Aktivačné práce pre nezamestnaných	2006	2 000	ÚPSVaR Košice
Aktivačné práce pre nezamestnaných			ESF
Športový areál			Sponzor - U.S.Steel
Absolventská prax			ESF
Minimálne 10 projektov			Prevažne obec, ESF, UPSVaR, sponzori
Obec Geča			
Výstavba chodníka k IBV	2003		obec
Výstavba a rozšírenie NN siete + TS	-	1 505	Obec + VSE
Altánok pri Štrkovisku Geča	2006		Sponzor - U.S.Steel + obec

Minimálne 3 projekty			Prevažne obec, sponzori	
Obec Čaňa				
Cyklotrasa			obec	
Výstavba vodovodu			obec	
Výstavba kanalizácie			obec	
Rekonštrukcia verejného osvetlenia	2003	24 700	obec	
Rekonštrukcia OcÚ	-		obec	
Miestna knižnica	2006			
Budova RÚP - revitalizácia			obec	
Minimálne 7 projektov				Prevažne obec
Obec Ždaňa				
Rekonštrukcia KD-I.etapa, nový obecný úrad				obec
Plynifikácia MŠ Ždaňa			Iné zdroje	
Oprava fasády MŠ, náter strechy			obec	
Rekonštrukcia komunikácií v centre			Obec + iné zdroje	
Plynifikácia kotolne ZŠ			Iné zdroje	
Rekonštrukcia priestorov ZŠ na Poštu a kaderníctvo	2003	13 820	obec	
Čistiareň odpadových vôd Ždaňa	-		Iné zdroje	
Rekonštrukcia šatní a fasády ZŠ – I. etapa	2006		Obec + iné zdroje	
Rekonštrukcia verejného osvetlenia			obec	
Rekonštrukcia a oprava ver. rozhlasu			Obec + iné zdroje	
Úprava centra obce			Obec + iné zdroje	
Minimálne 11 projektov				Prevažne obec, sponzori a národné zdroje MF SR a MŠ SR

Na základe uvedených skutočností nám vyplynulo, že MR Hornád i jednotlivé obce si rozvojové stratégie osvojili a v rámci svojich možností realizovali rôzne druhy aktivít a projektov. Aktivity boli prevažne financované z vlastných zdrojov MR, jednotlivých obcí s využitím dotácií z národných zdrojov a súkromných zdrojov od sponzorov.

Využívanie zdrojov z fondov EÚ (predvstupových fondov a štrukturálnych fondov) bolo v rámci MR Hornád veľmi malé a neefektívne. V priebehu rokov 2004 – 2006 bolo v rámci MR Hornád podaných cca 10 žiadostí o dotácie z fondov EÚ, z ktorých 1 bol úspešný a bol zrealizovaný, 2 sú v zásobníku projektov a ostatné boli neúspešné. Z tohto dôvodu bude potrebné pre budúce programovacie obdobie 2007 – 2013 v rámci navrhovanej rozvojovej stratégie posilniť pripravenosť obcí na efektívne čerpanie fondov EÚ. Zároveň bude potrebné skvalitniť alebo rozšíriť služby Regionálneho poradenského a informačného centra MR Hornád (RPIC Hornád), ktoré obce založili a spoločne financujú už od roku 2004.

Skúsenosti s vyhodnotením budúcej stratégie pre obdobie 2007 – 2013 budú v neskoršom období, keď budú k dispozícii hodnotiace a monitorovacie správy plnenia a realizácie PHaSR RZO Hornád. Program bude možné v budúcnosti aktualizovať a priebežne dopĺňať po zohľadnení potrieb obyvateľov, ujasnení ďalších spôsobov financovania a nových možností financovania z národných zdrojov a fondov EÚ.

Administratívne kapacity RZO Hornád a jednotlivé obce budú zabezpečovať čiastočne využitím vlastných zdrojov, využitím služieb RPIC Hornád a spoluprácou s externými poradcami a konzultantmi. V budúcnosti sa predpokladá rozvíjanie spolupráce s externými poradenskými organizáciami predovšetkým pri príprave, realizácii, monitoringu a hodnotení jednotlivých realizovaných projektov a celého Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja RZO Hornád.

2.3 Analýza SWOT

SWOT analýzy jednotlivých rozvojových oblastí sú detailne definované v dokumente „**Audit zdrojov a stratégia Mikroregiónu Hornád**“. Dokument bol pripravený v spolupráci s o. z. SOSNA Košice, ako rozvojový dokument vidieckej oblasti MR Hornád typ LEADER.

V tomto dokumente sú definované tieto SWOT analýzy:

ZDRAVÉ ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	
<p style="text-align: center;">SILNÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdroje termálnych vôd • ložiská štrku, piesku • výskyt chránených druhov flóry, fauny • Slánske vrchy • Čanianske jazera, jazero Kokšov Bakša • Hornád a jeho meandre • pramene dobrej vody • dostatok pôdy v súkromnom vlastníctve • plynofikované obce • využívanie právomocí obcí pri ochrane ŽP • činnosť mimovládnych organizácií v oblasti ŽP • založená Riečna koalícia • nerastné suroviny- štrkopiesky Geča, Čaňa, N. Myšľa • existuje združenie Milič (SR) a Milics (H) plánujúce založenie spoločného chráneného bilaterálneho územia • existencia a podpora od firmy Environcentrum, ktorá rieši problematiku odpadov • existencia jednotného systému zneškodňovaní a odpadu 	<p style="text-align: center;">SLABÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • znečistenie jazera - Čaňa, Kokšov Bakša • znečistenie povrchových vôd • znečistenie ovzdušia (spaľovňa, tepláreň, Agrokombinát K. Polianka • vysoká intenzita dopravy (hluk, vibrácie, prach) • nízke environmentálne vedomie ľudí - divoké skládky • nedostatok verejnej zelene • pokles hladiny podz. vôd v dôsledku odberu pre U.S.Steel Košice a z toho vyplývajúci nedostatok a zlá kvalita kvalita vody • zlé správcovstvo tokov (Torysa, Hornád, Olšava + miestne potoky) - dôsledkom sú záplavy • falošná solidarita (nedostatočná medziobecná spolupráca) • chýba medzinárodné združenie ku plánovanej chránenej oblasti • neuzatvorená Dohoda o dobrých susedských vzťahoch s U.S. Steel Košice napriek jednaniam • nelegálny výrub stromov a krovín • nelegálna ťažba štrkopískov • vypaľovanie trávnych porastov aj v záhradách • používanie umelých hnojív • nedostatočné využívanie finančných zdrojov z existujúcich grantových programov • nepravidelne pripravované environmentálne vzdelávacie programy pre školy a verejnosť
<p style="text-align: center;">PRÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • obnova poľnohospodárstva • chránená krajinná oblasť- Maďarsko-spolupráca • využitie alternatívnych / iných zdrojov na kúrenie • posilnenie kompetencií obcí • spolupráca so slovenským rybárskym zväzom a poľovníckym zväzom • vytvorenie NATURPARKU Veľký Milič • využití voľné neobhospodarované pozemky (zelené oddychové zóny, záhradkárske lokality) • oživenie mŕtvych ramien Hornádu a vodných plôch (mokrade) 	<p style="text-align: center;">OHROZENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • nečinnosť kompetentných orgánov (aj polície) • ľahostajnosť zo strany občanov • postoj ľudí - môj dom - môj hrad, ostatné ma nezaujíma • postoj ľudí - starosta alebo niekto iný to má urobiť (spoliehanie sa na iných) • prijímanie osobnej zodpovednosti • nespupráca obcí na plnení mikroregionálnych programov • znečistenie ovzdušia

KOMPLETNE DOBUDOVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA S DÔRAZOM NA VYUŽÍVANIE TRVALO UDRŽATEĽNÝCH ZDROJOV A TECHNOLOGIÍ

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • plynofikácia obcí • čiastočne vodovod a kanalizácia • dostupnosť letiska, cesta Košice -Maďarsko, železnica • dostupnosť mesta, U.S.Steel s.r.o. • existujúca spolupráca s maďarským regiónom • vytvorený jednotný systém katastra • stavebná agenda posunutá do regiónu • jednotný systém katastra 	<ul style="list-style-type: none"> • chýbajú vodovody, kanalizácie + ČOV • elektr. sieť je poddimenzovaná - správca siete neinvestuje do rekonštrukcií • slabý príjem signálu mobilov (Gyňov, Skároš) • nie sú zohľadnené trasy produktovodov -prekážka, bariéra • nevyužitie termálne vrty (Valaliky, N. Myšľa, Ždaňa, Čaňa, V. Myšľa, Gyňov) • chýbajúce, resp nedokončené vodovody, kanalizácie + ČOV • chýba dopravné prepojenie regiónu • zlá kultúra cestovania • chýba integrovaná doprava • chýba systémové riešenie dopravy -koordinácia ŽSR, SAD, MHD • vysoké zaťaženie nákladnou dopravou • zlá kvalita a údržba ciest • zlé rozmiestnenie zastávok ŽSR (Valaliky, Čaňa) chýba konkurencia v doprave • chýbajú chodníky a cyklotrasy • chýbajú pozemky na fflV • sprístupnenie medzinárodnej cyklotrasy
<p>PRÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvorenie dopravného obslužného systému regiónu (vo vnútri väzba regiónu na zázemie) • obchvat- doprava z ťažby štrkov, Betoxu • ponuka pozemkov pre rodinné a bytové domy • reálna možnosť využívania prírodných zdrojov energie (malé vodné elektrárne, veterná elektrárň) • vybudovanie cyklotrás pre dopravu do zamestnania • vybudovanie lávky cez Hornád • vybudovanie mostu cez Hornád Kokšov-Bakša – Myšľa 	<p>OHROZENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • potlačenie možnosti rozvíjania podnikateľských aktivít

BEZPEČNOSŤ

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • požiarna stanica v Čani • policajné riaditeľstvo v Čani • obmedzená rýchlosť jazdy motorových vozidiel vo väčšine obcí 	<ul style="list-style-type: none"> • vysoká nezamestnanosť • kriminalita, vandalizmus, krádeže • pasivita občanov (zmena spoloč. a ekonomického systému) • chýbajú fianncie pre zriadenie a činnosť obecnej polície • nízke vedomie občanov o PO • výskyt túlavých psov • neexistencia chodníkov popri štátnych cestách • legislatíva neumožňuje dostatočnú ochranu osôb a majetku

	<ul style="list-style-type: none"> • nízka autorita polície • nízky počet policajtov • nedostatočná podpora obecných poriadkových komisií • slabá ochrana školských budov (majetku)
<p>PRÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozšírenie policajnej stanice Čaña (ľudia) • spolupráca s veterinárnym lekárom • odstrániť nedostatky v evidencii psov • spolupráca s poľovníckym zväzom (besnota, informovanosť) • cyklotrasy cez obce • vytvorenie hliadok Pomocnej stráže polície 	<p>OHROZENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • zlúčenie prihraničnej polície • neriešenie zamestnanosti ako príčiny zvýšenia kriminality

MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA	
<p>SILNÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • prihraničný región • dostupnosť letiska, cesta Košice – Maďarsko • pravidelne raz ročne otvorená hranica s MR v Skároši • existuje spolupráca s mikroregiónom Hegykoz/ spoločné projekty/ • existuje zjazdová cestná komunikácia smerom na Maďarsko • prihraničný región - možnosť využitia dotácií EÚ • dostupnosť letiska, cesta Košice -Maďarsko, • granty a podporné fondy 	<p>SLABÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • obyvatelia ešte nie sú pripravení a zvyknutí na tento druh spolupráce • neexistuje kvalitná cesta tým smerom cez mikroregión • komunikácia medzi regiónmi je príležitostná /nie systematická/ • jazyková bariéra • neexistencia malého pohraničného styku
<p>PRÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj cezhraničnej spolupráce • nový hraničný prieťah • možnosť využitia fondov EÚ • využiť Dni mikroregiónu na pravidelné maďarsko slovenské stretnutia a prezentáciu mikroregiónov • rozvoj spolupráce na úrovni podnikateľov /nadviazanie obchodných vzťahov/ • rozvoj cezhraničnej spolupráce • prepojenie cez internet 	<p>OHROZENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • medzinárodné dohody cezhraničnej spolupráce • administratívna náročnosť • prechod individuí využívajúcich možnosť otvorenia hraníc • malý záujem od miestnych na cezhraničnú spoluprácu

ZABEZPEČENIE ZDRAVOTNEJ A SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI	
<p>SILNÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • existujúce zdravotnícke zariadenia • zvýšená starostlivosť o starších a prestárlych občanov / v niektorých obciach/ • zdravotnícke zariadenia, možnosti zriadenia nových • dostupnosť do zdravotníckeho zariadenia • lekáre- dostatočný počet v obciach • postupný prechod kompetencií v oblasti sociálnych vecí na obce 	<p>SLABÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • neexistuje systémová starostlivosť a sociálna pomoc o občanov v núdzi • nedostatočné služby v oblasti prepravy pacientov (sanitky) • slabá sieť sociálnych zariadení • neexistencia polikliniky pre vidiek, resp. odborná lekárska starostlivosť len v meste

<p style="text-align: center;">PRÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • poliklinika v regióne • vybudovanie Domu dôchodcov pre mikroregión • rozvoj sociálnych služieb aj v ostatných obciach • zabezpečenie občasnej lekárskej služby v pravidelných intervaloch • zariadenia pre dôchodcov a zariadenia opatrovateľskej služby a podobne 	<p style="text-align: center;">OHROZENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatok finančných prostriedkov
---	--

SPOLUPRÁCA S RÓMSKOU KOMUNITOU

<p style="text-align: center;">SILNÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapájanie Rómov do aktivačných činností • bezprostrednosť • nezaťaženosť • podnikavosť • komunikácia v rámci komunity 	<p style="text-align: center;">SLABÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • nízka vzdelanostná úroveň Rómov • vysoká nezamestnanosť Rómov • neplnenie si povinností vzhľadom na svoje deti (čistota, školská dochádzka, ďalšie vzdelávanie) • predsudky nerómskeho obyvateľstva voči Rómom a naopak • drobná kriminalita – priestupky • nejednotnosť v rámci komunity aj všeobecne • nedostatočná národnostná identita • nedostatočná práca duchovných s Rómami
<p style="text-align: center;">PRÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • obnovenie tradície rómskej muziky • obnovenie tradičných rómskych remesiel (košíky, metly...) • zastúpenie vo volených orgánoch obcí • anketa / prieskum s rómskym obyvateľstvom – vytypovanie miestnych rómskych lídrov • vytvorenie podmienok pre prezentáciu rómskej kultúry a tradícií • založenie rómskeho o.z. alebo n.o. • asistenti učiteľa pre Rómov • predškolská príprava – nultý ročník • pozdvihnutie národnostnej identity vzdelávaním • aktívna práca duchovných s Rómami 	<p style="text-align: center;">OHROZENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • zo strany Rómov nebude záujem • ostatní občania to nepríjmu – predsudky nerómov aj Rómov • strata rómskej kultúry – jazyk, tradície, remeslá

ŠPORT, REKREÁCIA A ODDYCH

<p style="text-align: center;">SILNÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • vodné plochy - Čaňa, Geča, K. Bakša, Kechnec • lesy • archeologické náleziská • Myšlianske múzeum • podmienky pre turistiku • možnosť otvorenia nových hraničných priechodov • strelnica v Nižnej Hutke • turistické podujatia (Skároš, N. Myšľa) • Nižná Myšľa - penzión, hotel pláž - Čaňa • raz mesačne organizovaná burza pre drobnochovateľov /Geča/ • existencia pravidelných športových aktivít /kalanetika, fitness a pod./ 	<p style="text-align: center;">SLABÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • neexistujúca propagácia existujúcich možností • nevyužitie podmienky pre rekreáciu - Čaňa • u malých obcí slabá aktivita v športovej činnosti • neexistencia športových zariadení (telocvične) • neexistencia umelých ľadových plôch – korčuľovanie
---	---

<ul style="list-style-type: none"> • rastúci záujem ľudí chodiť do prírody • existencia športových tried • turistické podujatia (Skároš, N. a V. Myšľa) • náučný chodník • Agrocentrum Ždaňa, Myšľa • termálne pramene 	
<p style="text-align: center;">PRÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • cyklotrasa • organizácia kultúrno- spoločenských a športových podujatí (s partnermi v Maďarsku) • rozvoj turistiky (Slánske Vrchy, Milič) • využitie termálnych vôd pre rozvoj rekreácie – prínos pre región a Košice • MVE- Hornád (využitie pre vodné športy) • jazerá v Čani, Geči, K. Bakši – rozvoj rekreácie • archeoturistika • športovo- rekreačné využitie- strelnica Nižná Hutka • vytvoriť systém propagácie • vybudovanie oddychových zón • vybudovanie odpočinkových zón pri prameňoch • športové súťaže na úrovni regiónu – regionálne poháre 	<p style="text-align: center;">OHROZENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • finančné prostriedky • slabý sponzoring (nízke ekonomické možnosti pre podnikateľov)

EKONOMIKA A SLUŽBY	
<p style="text-align: center;">SILNÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostupnosť vybavenostných zariadení v Košiciach • existencia triedenia odpadov • dostatok pohostinských zariadení • dostatok pôdy 	<p style="text-align: center;">SLABÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • nízka kultúrna úroveň vybavenia pohostinských zariadení • neexistencia miestnej rázovitej reštaurácie alebo zariadenia • insolventnosť obyvateľov • neexistencia programovej ponuky pre turistov a miestnych záujemcov /zážitkové programy/ • chýbajú poštové služby v menších obciach
<p style="text-align: center;">PRÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • netradičná turistická doprava (prepojenie rôznych aktivít) • zberné schránky- pošta /v tých obciach, kde nie je pošta/ • ponuka priestorov pre podnikateľské aktivity - výroba • hospodárske dvory- spracovanie ovocia a zeleniny • vytvoriť ubytovacie možnosti /Valaliky, Geča/ • vytvorenie programovej ponuky pre turistov a miestnych záujemcov/zážitkové programy/ • propagácia obce pre podnikateľov • zriadenie „Domu ľudových tradícií a remesiel s funkčnými programami/tvorivé dielne a pod./ • nerastné suroviny - ťažba štrkopieskov, Geča, Čaña, N. Myšľa • prepojenie na priemyselný park Kechnec, prípadne Valaliky, Seňa 	<p style="text-align: center;">OHROZENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatočné využívanie grantov na podporu malého a stredného podnikania • nedostatok kvalitných projektov

VZDELANIE	
<p style="text-align: center;">SILNÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • základné a materské školy v regióne (Ždaňa, Trstené, Čaňa, Valaliky) • existencia ZUŠ • základné školy v regióne (Ždaňa, Trstené, Čaňa, Valaliky) plneorganizované • existencia počítačových a internetových tried 	<p style="text-align: center;">SLABÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • chýba vybavenosť ZŠ, zlý technický stav objektov, z toho vyplýva slabšia kvalita výučby • neovládanie cudzích jazykov • nízka jazyková odbornosť kvalifikovaných pedagógov na ZŠ • neexistencia vzdelávacích programov špecifických /napr. pre vznik a činnosť obč. združení/ • veľká pripútanosť ľudí k televízii • nízka zaškolenosť detí v MŠ (rómske deti)
<p style="text-align: center;">PRÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • vzdelávacie programy pre poslancov • vytvoriť vzdelávacie programy pre rôzne vekové, vzdelanostné a záujmové skupiny • využiť vzdelanosť miestnych ľudí /podpora krúžkov, klubov.../ • environmentálne výchovné programy • športové a umelecké triedy • rozšírenie záujmových krúžkov • zriadenie pracoviska ZUŠ v Ždani • rozšírenie kompetencií a posilnenie vplyvu školského úradu • zabezpečenie väčšej profilácie škôl • zvýšenie informovanosti o možnostiach a špecifikáciách jednotlivých škôl 	<p style="text-align: center;">OHROZENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • financie • klesajúci demografický vývoj

KULTÚRA	
<p style="text-align: center;">SILNÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • nevyužitie kultúrne pamiatky (Skároš, Geča, Valaliky) • prírodný amfiteáter v Skároši • plesy, futbalové turnaje, Valalická Dvadsiatka • jarmoky • koncerty vážnej hudby, folklórne, spevácke a amatérske divadelné súbory • priestorové možnosti v kultúrnych domoch • ľudoví umelci v regióne (maliar, sochár, rezbár, keramika, dychová hudba) • archeologické náleziská • publikácie o histórii niektorých obcí • základná umelecká škola 	<p style="text-align: center;">SLABÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • chýbajú kluby mladých • nízka hrdosť na príslušnosť k regiónu • nedostatok pravidelných kultúrnych podujatí • chýbajú dospelí pre vedenie mládeže a detí v malých obciach • pohostinstvo a reštaurácie na báze kultúrnych tradícií
<p style="text-align: center;">PRÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • zriadiť trvalú expozíciu archeologických nálezov • využitie kultúrnych pamiatok- kaštieľ Skároš a hrad Var, kaštieľ Geča, kostol Trstené • regionálne kultúrne dni- organizácia, koordinácia • jarmoky- využitie miestnych tradícií (remeslá) • spracovanie spoločnej histórie regiónu 	<p style="text-align: center;">OHROZENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • zlý príklad poslancov parlamentu pre občanov /nevraživosť, netolerancia, nekomunikácia, nenávisť.../ • zameranie médií /aj elektronických/komerčne - sústredenie sa na negatívne javy, senzácie a pod.

KOMUNIKÁCIA	
<p style="text-align: center;">SILNÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • informačné centrum regiónu • existencia mikroregiónu MRH • existencia WEB stránky • spolupráca obč. združeniami • snaha samosprávy komunikovať s občanmi • napojenie OcÚ na internet 	<p style="text-align: center;">SLABÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • nefunkčná až slabá (nekontinuálna) aktualizácia WWW stránky • malý počet pracovníkov v informačnom centre • neinformovanosť, slabá uvedomelosť, nedostatočná spolupatričnosť občanov ku regiónu • nesprávne zvolený spôsob komunikácie s občanmi (zle umiestnené nástenky, stará technika - rozhlas, neexistujúce obecné noviny...) • neexistuje komunikačný sprostredkovateľ na OcÚ aj pre MR Hornád • slabé odovzdávanie správ viacerými médiami súčasne - rozhlas, tlač, internet
<p style="text-align: center;">PRÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • propagácia regiónu- regionálne noviny • internetizácia regiónu • osobnosti- zvýšenie atraktivity regiónu • región TV kanál • propagačné materiály • vybudovanie miestnych informačných systémov • väčšie zapojenie poslancov do konkrétnej práce • vznik miestnych občianskych združení • tvorba WWW stránok obcí 	<p style="text-align: center;">OHROZENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • osamotenosť starostov v konkrétnej práci • vznik konfliktov medzi samosprávami

2.4 **Vízia Mikroregiónu Hornád**

My, obyvatelia žijúci v mikroregióne HORNÁD, vedomí si svojej zodpovednosti za život súčasnej i budúcich generácií, prejavujeme vôľu podieľať sa na tvorbe a realizácii programu trvalo udržateľného rozvoja svojho mikroregiónu.

Chceme dosiahnuť, aby

- ✚ v mikroregióne Hornád žili vzdelaní, vzájomne komunikujúci ľudia, ktorí stavajú na úcte k svojim kultúrnym a historickým tradíciám a pokračujú v ich rozvíjaní;
- ✚ obyvatelia mikroregiónu žili v zdravom životnom prostredí, v ktorom je priestor na oddych, rekreáciu a športové využitie;
- ✚ v obciach bola vybudovaná kompletná infraštruktúra a zabezpečená individuálna bytová výstavba;
- ✚ prosperita mikroregiónu bola podporovaná fungujúcou miestnou ekonomikou a službami;
- ✚ sa ľudia cítili bezpečne a bola im zabezpečená potrebná zdravotná a sociálna starostlivosť a
- ✚ bola rozvíjaná spolupráca bez rozdielu k etnickej, náboženskej a politickej príslušnosti, na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni.

2.5 Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja vychádza z analýz SWOT. Účelom tejto analýzy je spresnenie a výber kľúčových oblastí, kam by mala smerovať podpora s maximálnym využitím faktorov rozvoja. Tým sa zabezpečí čo najvyššia adresnosť tohto rozvojového dokumentu. Pre určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja platí:

silné stránky + príležitosti = faktory rozvoja
slabé stránky + ohrozenia = disparity

Kľúčové disparity:

- nedostatočná environmentálna infraštruktúra (vodovody, kanalizácia, ČOV) a environmentálne povedomie obyvateľstva;
- nedostatočná a nedobudovaná technická infraštruktúra v obciach (cesty, komunikácie, chodníky, rigoly, mosty, verejné priestranstvá, drobná architektúra);
- vysoká nezamestnanosť v porovnaní s inými regiónmi SR – vysoký podiel rómskeho obyvateľstva s nízkou vzdelanostnou úrovňou;
- nevysporiadané vlastnícke vzťahy k pozemkom u väčšiny obcí;
- nedostatočná komunikácia a technická podpora zodpovedných regionálnych a štátnych inštitúcií pri regionálnom rozvoji obcí;
- chýbajúce sociálne zariadenia a služby na území RZO;
- nedostatočná občianska vybavenosť a zlý technický stav miestnej občianskej infraštruktúry v obciach ;
- zlá kvalita ovzdušia (Košická ohrozená oblasť) – bezprostredná blízkosť veľkých znečisťovateľov Košická spaľovňa odpadov a hutnícky megakombinát U.S.Steel Košice;
- nedostatočná ponuka služieb cestovného ruchu;
- zanedbávanie starostlivosti o prírodný, historický a kultúrny potenciál obcí a ich okolia;
- nedostatočná kvalita a deficit služieb v priemysle a obchode;
- nedostatočná efektívnosť poľnohospodárskej výroby a hospodárenia v lesoch;
- pretrvávajúci pokles demografického vývoja;
- nutnosť dochádzania za prácou a odchod kvalifikovanej pracovnej sily;
- chýbajúci integrovaný dopravný systém;
- nedostatočné a zastarané vybavenie samosprávy informačnou technikou;
- chýbajúca územnoplánovacia dokumentácia u niektorých menších obcí.

Kľúčové faktory rozvoja:

- bohatý prírodný, historický a kultúrny potenciál obcí a celého územia pre rozvoj cestovného ruchu, zvlášť ako rekreačno-oddychové zázemie mesta Košice a vidiecky cestovný ruch:
 - poloha v blízkosti krajského mesta Košice a štátnej hranice s Maďarskou republikou
 - významné archeologické náleziská v obciach Nižná a Vyšná Myšľa
 - vysoké zastúpenie vodných plôch vhodných pre rekreačné využitie
 - bohatá história, zachovávanie tradícií a rôznorodosť kultúrnych a športových podujatí (jarmoky, festivaly a pod.)

- osobitne chránené územia a prírodné rezervácie v obci Skároš zahrnuté do sústavy chránených území členských krajín EÚ – NATURA 2000 ako územie európskeho významu (ÚEV Milíč)
- vysoký a bohatý potenciál geotermálnej energie v celom mikroregióne (doteraz nevyužitý)
- veľmi dobré podmienky a predpoklady pre rozvoj priemyselného parku Valaliky a priemyselných zón v blízkosti obcí Seňa,
- kvalitná poľnohospodárska pôda, v súčasnosti jej produkčná schopnosť nie je dostatočne využitá
- príprava spoločnej výstavby environmentálnej infraštruktúry (vodovody, kanalizácie, ČOV) financovanej z Kohézneho fondu – predpokladaná realizácia v roku 2008
- záujem a pozitívny prístup samosprávy a obyvateľstva o regionálny rozvoj, environmentálny rozvoj a rozvoj ľudských zdrojov
- skvalitnené strategické plánovanie a existencia aktuálnych strategických rozvojových dokumentov Programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja jednotlivých obcí a RZO
- rozvoj bytovej výstavby

3. Rozvojová stratégia

Hlavným cieľom definovania rozvojovej stratégie je určenie programovej štruktúry pre dané programovacie obdobie. Programovú štruktúru vo všeobecnosti tvoria:

- ⇒ **ciele**
- ⇒ **priority**
- ⇒ *opatrenia*
- ⇒ **aktivity**

Pri definovaní stratégie vo všetkých typoch programových dokumentov je dôležité dbať na to, aby jednotlivé ciele na seba nadväzovali a aby opatrenia a aktivity boli koherentné, teda aby sa neprekrývali.

Rozvojová stratégia RZO HORNÁD pozostáva z jedného globálneho cieľa, piatich špecifických cieľov a 14 priorít, ktoré sú zosúladené s nadradenými programovými dokumentmi SR. Špecifické ciele predstavujú jasnú, výstižnú a hutnú charakteristiku cieľového stavu. Dosiahnutie tohto stavu je zámerom rozvojovej stratégie na detailnejšej úrovni ako je globálny cieľ. Z hľadiska uskutočniteľnosti, monitorovania a hodnotenia bol vybraný menší počet špecifických cieľov. Prostredníctvom definovania priorít boli určené hlavné oblasti, ktoré je potrebné podporiť a rozvíjať. Opatrenia predstavujú súhrn aktivít pomáhajúcich realizovať priority. Opatrenia boli vybrané tak, aby sa minimalizovalo ich prekrývanie. Aktivity predstavujú typy činností – projektov, ktoré sa mikroregión bude snažiť v rámci vymedzených opatrení realizovať.

Stratégia hospodárskeho a sociálneho rozvoja RZO HORNÁD je spracovaná na programovacie obdobie 2007 až 2013.

Súčasná rozvojová stratégia RZO zohľadňuje riešenie najdôležitejších problémov obcí RZO, ktoré spomaľujú ich regionálny rozvoj, znižujú konkurencieschopnosť obcí a zároveň sú dôvodom nízkej kvality života obyvateľov RZO. Pri definovaní rozvojovej stratégie sa prihliadalo na názory všetkých cieľových skupín obyvateľstva, miestnych podnikateľov, predstaviteľov samosprávy a záujmových združení a organizácií. Komisia pre prípravu PHSR RZO bola starostlivo vybraná a zložená z predstaviteľov samosprávy a z aktívnych

obyvateľov všetkých obcí. Všetci obyvatelia obce dostali príležitosť vyjadriť svoj názor v dotazníkovom prieskume, v ktorom dostali príležitosť na určenie prioritných oblastí rozvoja obce a označenie konkrétnych aktivít, ktoré je potrebné čo najskôr riešiť.

Rozvojová stratégia RZO sa odvíja a nadväzuje na rozvojové stratégie nadradených programových dokumentov SR a Košického samosprávneho kraja. Zohľadňuje trvalú udržateľnosť a taktiež vplyv na životné prostredie obyvateľov obce.

Skvalitnenie života obyvateľov RZO HORNÁD, budúci všestranný rozvoj obcí regiónu a rast ich regionálnej konkurencieschopnosti spočíva v prvom rade v skvalitnení pripravenosti jednotlivých obcí na čerpanie dotácií z fondov EÚ. Príprava a aktualizácia základných rozvojových dokumentov (ÚPD a PHSR) je nevyhnutná pre efektívny regionálny rozvoj jednotlivých obcí i celého MR. Majetko-právne vysporiadanie nehnuteľností, vysporiadanie podĺžností voči štátu (Daňový úrad, Sociálna poisťovňa, zdravotné poisťovne) a zrušenie všetkých bremien a záložných práv k nehnuteľnostiam otvoria cestu k bezproblémovému čerpaniu dotácií prostredníctvom fondov EÚ.

Skvalitňovanie a upevňovanie partnerských vzťahov (cezhraničné, regionálne aj miestne) taktiež rozšíri a podporí komplexnejšie čerpanie z fondov EÚ. Zvyšovanie regionálnej konkurencieschopnosti je zamerané na podporu vzdelávania, sociálnych služieb (rozvoj sociálnych zariadení a tiež skvalitňovanie sociálnych služieb) a občianskej a technickej vybavenosti (kultúra, zdravotníctvo, šport a rekreácia, bývanie, miestne komunikácie a informovanosť).

Environmentálna infraštruktúra je zameraná prednostne na ochranu a racionálne využívanie vôd, rozvoj odpadového hospodárstva a ochrany a obnovy prírodného prostredia RZO. Rozvoj a skvalitnenie technickej infraštruktúry RZO, občianskej vybavenosti, skvalitňovanie triedenia odpadov a rozvoj využívania bohatého a kvalitného prírodného potenciálu RZO vidia obyvatelia ako najdôležitejšie. Rozvoj ľudských zdrojov a aktívnej politiky trhu práce je vzhľadom na nedostatok pracovných príležitostí v celom regióne taktiež nutné riešiť paralelne s rozvojom a skvalitňovaním základnej infraštruktúry obce. Rozvoj podnikateľských aktivít a podnikania, rôznych vidieckych aktivít, skvalitňovanie poľnohospodárstva a lesníctva môže taktiež výrazne prispieť ku skvalitneniu života obyvateľov RZO.

Osobitnou a veľmi dôležitou kapitolou rozvoja RZO HORNÁD je rozvoj cestovného ruchu. Poloha územia (v tesnej blízkosti mesta Košice) a atraktivita prírodného, historického a kultúrneho potenciálu regiónu ho predurčuje ako oblasť zvlášť vhodnú pre rozvoj cestovného ruchu a vidieckej turistiky. Kvalita vybavenia a služieb cestovného ruchu však značne zaostáva a preto je potrebné, čo najskôr naštartovať jeho rozvoj a skvalitňovanie. Záujem obyvateľstva je značný, chýbajú však pomocné podporné vzdelávacie, propagačné a marketingové programy.

3.1 Strategické a špecifické ciele

Ciele tvoria hierarchicky usporiadanú štruktúru, na ktorej vrchole sa v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja RZO nachádza globálny cieľ. Hierarchii globálnych cieľov je nadradený strategický cieľ, ktorý reprezentuje cieľový stav celej SR a je definovaný v jej **Národnom strategickom referenčnom rámci pre roky 2007 - 2013 (NSRR)**. Každý programový dokument by mal mať zadefinovaný jeden globálny cieľ. Jeho zadefinovanie vychádza z priorit NSRR SR. Špecifické ciele predstavujú charakteristiku cieľového stavu už na detailnejšej úrovni s jasnejším a výstižnejším pomenovaním. Jednotlivé priority vymedzujú prioritné oblasti strategického plánovania obce, ktoré nadväzujú na špecifické

ciele. Je potrebné, aby priority boli zosúladené s prioritami nadradených programových dokumentov (najmä Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja).

Základný strategický cieľ NSRR:

„Výrazne zvýšiť do roku 2013 zamestnanosť, konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov a slovenskej ekonomiky pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja“

Globálny cieľ:

Zvýšenie kvality života obyvateľov RZO HORNÁD

Špecifické ciele:

1. *Zvýšenie pripravenosti obcí RZO HORNÁD na čerpanie z fondov EÚ*
2. *Zvýšenie regionálnej konkurencieschopnosti RZO HORNÁD*
3. *Zlepšenie životného prostredia a environmentálnej infraštruktúry*
4. *Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb s využitím domáceho potenciálu*
5. *Rast zamestnanosti a sociálna inklúzia*

Popis špecifických cieľov

Špecifický cieľ č. 1	Zvýšenie pripravenosti obcí RZO HORNÁD na čerpanie z fondov EÚ
popis cieľa	V programovacom období EÚ 2007-2013 sa pre obce otvoria nové a nespočetné možnosti finančnej podpory pre ich rozvoj a zlepšovanie kvality života ich obyvateľov. Základnou podmienkou pre podanie kvalitného a minimálne formálne správneho projektu (žiadosti o NFP) je majetko-právne vysporiadanie pozemkov a budov, ktorých sa žiadosti týkajú a existencia kvalitných strategických, rozvojových a územno-plánovacích dokumentov. V skrátenom programovacom období 2004-2006 sa prejavil výrazný problém s nevysporiadanými nehnuteľnosťami. Tento problém v podstate odrezal možnosť získania NFP z fondov EÚ pre viaceré obce. Ďalším predpokladom čerpania NFP z fondov EÚ je efektívna a funkčná spolupráca obcí v susedstve, v rámci regiónu, okresu a kraja.
súlad so strategickými národnými a regionálnymi dokumentmi	Kvalitná príprava obcí RZO Hornád na čerpanie fondov EÚ v rokoch 2007 – 2013 prispeje k zvýšeniu počtu a kvality podávaných projektov čo prispeje k rastu konkurencieschopnosti RZO nielen v rámci Košického kraja, ale aj SR, čím sa podporí dosiahnutie základného strategického cieľa NSRR SR. Cieľ je v súlade aj s 2. prioritnou osou Regionálneho operačného programu (ROP): Posilnenie vybavenosti územia a cieľa opatrenia 2.2 Zvýšenie konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov prostredníctvom realizácie investičných a neinvestičných projektov na regeneráciu sídiel. Rozvojový plán Slovensko – Východ v oblasti Ekonomický rozvoj a hospodárstvo, v téme Ekonomický rozvoj vidieka, v prioritne 1 Zvýšenie atraktivity vidieka a regenerácie vidieckych sídiel, v rámci špecifického cieľa 1 Zlepšiť dostupnosť a technickú a lokálnu infraštruktúru vidieckych sídiel podporuje rozvoj pripravenosti, informovanosti a partnerstiev. PHSR Košického

	samosprávneho kraja pre obdobie 2007 – 2013 zatiaľ nie je k dispozícii a jeho zosúladenie bude zapracované neskôr (jún - júl 2007).
finančné zabezpečenie	<p>Finančné zdroje pre realizáciu jednotlivých projektov budú zabezpečené predovšetkým z vlastných zdrojov obcí s využitím úverov a doplňujúcich zdrojov z fondov EÚ a rôznych iných dotácií z národných i medzinárodných zdrojov. Doplňkovými zdrojmi môžu byť napr.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ROP, os 2. Posilnenie vybavenosti územia, 2.2 Regenerácia sídiel – Spracovanie UPD, PHSR obcí a príprava projekov. 2. NSPRV, os 3 Kvalita života vo vidieckych oblastiach, priorita 4 Vytváranie miestnych partnerstiev – príprava lídrov na vidieku, rozvojové stratégie (UPD, PHSR) a miestne akčné skupiny (MAS). 3. NSPRV, os 4 Leader – stratégie rozvoja, projekty spolupráce, MAS. 4. MVRR SR, Výnos o poskytovaní dotácií na UPD – UPD obcí. 5. Nórsky finančný mechanizmus a FM EHP, Fond počítačového kapitálu – Spracovanie technických projektov, štúdií, analýz, plánov a žiadostí . 6. SAŽP, POD – UPD, KEP, PHSR, štúdie, projekty

Špecifický cieľ č. 2	Zvýšenie regionálnej konkurencieschopnosti RZO HORNÁD
popis cieľa	<p>Na základe analýz súčasného stavu základnej infraštruktúry v RZO HORNÁD boli definované kľúčové nedostatky regiónu, ktoré negatívne vplyvajú na jeho budúci rozvoj.</p> <p>Odstránenie týchto nedostatkov je jedným s najdôležitejších faktorov pre zvýšenie kvality života v RZO. Skvalitnenie základnej, technickej a občianskej infraštruktúry a infraštruktúry cestovného ruchu napomôže naštartovať a rozbehnúť budúci ekonomický rozvoj regiónu, ktorý výrazne prispeje k zvýšeniu kvality života obyvateľov a tým aj regionálnej konkurencieschopnosti celého RZO.</p>
súlud so strategickými národnými a regionálnymi dokumentmi	<p>Realizácia projektov v rámci predmetného cieľa výrazne podporí skvalitňovanie miestnej občianskej i technickej infraštruktúry čo sa priamo odrazí v raste konkurencieschopnosti nielen jednotlivých obcí, ale i celého RZO. Podpora infraštruktúry cestovného ruchu otvorí cestu k rastu ekonomickej životaschopnosti RZO, čo je taktiež v súlade so základným cieľom NSRR SR. Cieľ je v súlade s celým Regionálnym operačným programom a Operačným programom Informatizácia spoločnosti. Rozvojový plán Slovensko – Východ ho podporuje v téme Ekonomický rozvoj vidieka, v priorite 1 Zvýšenie atraktivity vidieka a regenerácie vidieckych sídiel, v rámci špecifického cieľa 1 Zlepšiť dostupnosť a technickú a lokálnu infraštruktúru vidieckych sídiel a ŠC 3 Zvýšenie atraktivity vidieka pre CR. PHSR Košického samosprávneho kraja pre obdobie 2007 – 2013 zatiaľ nie je k dispozícii a jeho zosúladenie bude zapracované neskôr (jún - júl 2007).</p>
finančné zabezpečenie	<p>Finančné zdroje pre realizáciu jednotlivých projektov budú zabezpečené predovšetkým z vlastných zdrojov obcí s využitím úverov a doplňujúcich zdrojov z fondov EÚ a rôznych iných dotácií. Napr.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ROP, os 1 Rozvoj zariadení občianskej infraštruktúry, 2. ROP, os 2 Posilnenie vybavenosti územia, 3. OP IS, os 3 Zvýšenie prístupnosti k širokopásmovému internetu, 4. NSPRV, os 3 Kvalita života vo vidieckych oblastiach,

	<p>5. NSPRV, os 4 Leader – implementácia rozvojových stratégií, 6. MŠ SR, Investície a havarijné situácie – školy a školské zariadenia, 7. MF SR, Individuálne potreby obcí – zveľaďovanie obecného majetku, 8. MPSVaR SR, sociálna starostlivosť – DD, DSS, hyg. stanice, ..., 9. FSR, Lokálna infraštruktúra – komunitné centrá, drobné stavby, 10. SAŽP, POD – drobné stavby 11. Nadácia Ekopolis – Ľudia pre stromy, Zelené oázy.</p>
--	---

Špecifický cieľ č. 3	Zlepšenie životného prostredia a environmentálnej infraštruktúry
popis cieľa	Súčasný nepriaznivý stav v oblasti environmentálnej infraštruktúry je základom pre stanovenie tohto špecifického cieľa. Oblasť patrí medzi zaostalé regióny v oblasti technickej environmentálnej infraštruktúry (vodovody, kanalizácie, ČOV). Katastre väčšiny obcí patria do ochranného pásma rieky Hornád, z čoho obciam vyplýva povinnosť a hlavne záujem o ochranu a racionálne využívanie vôd, podzemných vôd a pôdy. V RZO sa nachádza niekoľko chránených území prírody – národné prírodné rezervácie, prírodná rezervácia, prírodná pamiatka a chránený areál. Tieto územia vyžadujú zvláštnu ochranu a starostlivosť.
súlad so strategickými národnými dokumentmi a Operačným programom	Environmentálne projekty a projekty ochrany prírody a zveľaďovania životného prostredia významne prispievajú k zvyšovaniu kvality života obyvateľov obcí, podpore ekonomického rozvoja, turizmu a samozrejme podporujú trvalú udržateľnosť rozvoja a konkurencieschopnosti RZO, čím môžeme konštatovať, že sú v súlade so základným strategickým cieľom NSRR SR. Cieľ je zosúladený s cieľmi OP Životné prostredie. Rozvojový plán Slovensko – Východ ho podporuje v rámci celej témy Životné prostredie. PHSR Košického samosprávneho kraja pre obdobie 2007 – 2013 zatiaľ nie je k dispozícii a jeho zosúladenie bude zapracované neskôr (jún - júl 2007).
finančné zabezpečenie	Finančné zdroje pre realizáciu jednotlivých projektov budú zabezpečené predovšetkým z vlastných zdrojov obcí s využitím úverov a doplnujúcich zdrojov z fondov EÚ a rôznych iných dotácií z národných i medzinárodných zdrojov. Doplnkovými zdrojmi môžu byť napr.: 1. OP ŽP, osi 1 -5, 2. MŽP SR, Environmentálny fond 3. MŽP SR, POD – drobné stavby 4. Program cezhraničnej spolupráce SR – MR 5. Nórsky finančný mechanizmus a FM EHP – Oblasť ochrana ŽP 6. Nadácia Ekopolis – Environmentálny program.

Špecifický cieľ č. 4	Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb s využitím domáceho potenciálu
popis cieľa	Nevyhnutnou súčasťou prosperujúceho a konkurencieschopného regiónu je množstvo podnikateľských subjektov, pôsobiacich na území RZO a kvalita nimi poskytovaných služieb. Je v záujme RZO podporovať podnikateľov na vlastnom území, pretože títo dokážu zabezpečiť rast zamestnanosti, vzdelanostnej úrovne obyvateľov a v neposlednom rade prinášajú do regiónu finančné prostriedky. Je nutné zamerať sa aj na

	rozvoj cezhraničnej spolupráce, pretože väčšina obcí RZO je prihraničných alebo minimálne majú vytvorené partnerské vzťahy s obcami v Maďarsku. Ďalším zámerom (aj na krajskej úrovni) je vybudovanie priemyselného parku v katastri obce Valaliky a priemyselnej zóny v obci Seňa. Tieto investície predpokladajú prílev kapitálu a následný rast zamestnanosti a rozvoj územia.
súlada so strategickými národnými dokumentmi a Operačným programom	Rozvoj podnikania a služieb podporí nielen zvyšovanie životnej úrovne miestnych obyvateľov, ale aj rozvoj a konkurencieschopnosť celého RZO. Tento cieľ je v súlade so základným strategickým cieľom NSRR SR a zosúladený je aj s Operačným programom Konkurencieschopnosť a hospodársky rast. Rozvojový plán Slovensko – Východ ho podporuje v téme Ekonomický rozvoj vidieka, v prioritě Produktivita a konkurencieschopnosť priemyslu a služieb. PHSR Košického samosprávneho kraja pre obdobie 2007 – 2013 zatiaľ nie je k dispozícii a jeho zosúladenie bude zapracované neskôr (jún - júl 2007).
finančné zabezpečenie	Finančné zdroje pre realizáciu jednotlivých projektov budú zabezpečené predovšetkým z vlastných zdrojov obcí s využitím úverov a doplnujúcich zdrojov z fondov EÚ a rôznych iných dotácií z národných i medzinárodných zdrojov. Doplňovými zdrojmi môžu byť napr.: 1. OP KHR, Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb 2. OP IS, 3. Schémy štátnej pomoci 4. Verejno-súkromné partnerstvá

Špecifický cieľ č. 5	Rast zamestnanosti a sociálna inklúzia
popis cieľa	RZO Hornád (ako aj celý okres Košice-okolie) sa vyznačuje pomerne vysokou mierou nezamestnanosti. Väčšina nezamestnaných obyvateľov sú dlhodobo nezamestnaní, uchádzači o zamestnanie nad 50 rokov alebo uchádzači s nízkym dosiahnutým vzdelaním (alebo bez vzdelania). Títo sú zaraďovaní medzi marginalizované skupiny (podľa Zákona č. 5/2004 Zb. o zamestnanosti). Je nevyhnutné venovať sa týmto skupinám obyvateľom a podporovať ich inklúziu do hospodárskeho života. Osobitnou kategóriou je rómske obyvateľstvo, Rómom je potrebné venovať zvláštnu pozornosť a podporovať ich rozvoj a vzdelávanie vo všetkých životných oblastiach (nie iba školské vzdelávanie). Zámerom je ich postupné začleňovanie do komunity, zvyšovanie ich povedomia o obci a komunite a v neposlednom rade aj zachovávanie tradičnej rómskej kultúry.
súlada so strategickými národnými dokumentmi a Operačným programom	Rast kvality života a konkurencieschopnosti celého RZO súvisí tiež s opatreniami znižovania nezamestnanosti, vzdelávaním a inými podpornými aktivitami rozvíjajúcimi trh práce. Obyvatelia v hmotnej núdzi, zdravotne postihnutí a inak znevýhodnení potrebujú podporu a pomoc, aby sa začlenili do spoločnosti a postupne zvyšovali kvalitu svojho života. Osobitný prístup a podnety si vyžadujú Rómovia, pretože sa u nich už výrazne prejavuje sociálna patológia a nechut' meniť svoj doterajší život. Cieľ je v súlade so základným strategickým cieľom NSRR SR a Operačnými programami Vzdelávanie a Zamestnanosť a sociálna inklúzia. Zosúladený je aj s Rozvojovým plánom Slovensko – Východ s celou sociálnou témou. PHSR Košického samosprávneho kraja pre obdobie 2007 – 2013 zatiaľ nie je k dispozícii a jeho zosúladenie bude zapracované neskôr (jún - júl 2007).

finančné zabezpečenie	<p>Finančné zdroje pre realizáciu jednotlivých projektov budú zabezpečené predovšetkým z vlastných zdrojov obcí s využitím úverov a doplňujúcich zdrojov z fondov EÚ a rôznych iných dotácií z národných i medzinárodných zdrojov. Doplnkovými zdrojmi môžu byť napr.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. OP V, os 1 – 3 2. OP ZSI, os 1- 2 3. ROP, Rozvoj infraštruktúry v rómskych osadách 3. FSR, Zvýšenie zamestnatel'nosti 4. SV pre Rómske komunity – projekty, bývanie, vzdelávanie 5. MVRR SR, Výstavba nízko štandardných bytov 6. MPSVR SR, Hygienické. stanice, práčovne
-----------------------	---

3.2 Špecifické ciele a ich priority:

1. Zvýšenie pripravenosti obcí RZO HORNÁD na čerpanie z fondov EÚ
 - Priorita 1.1 Strategická rozvojová dokumentácia
 - Priorita 1.2 Partnerstvá a spolupráca
 - Priorita 1.3 Majetko-právne vysporiadanie
2. Zvýšenie regionálnej konkurencieschopnosti RZO HORNÁD
 - Priorita 2.1 Vzdelávanie
 - Priorita 2.2 Sociálne služby a zariadenia
 - Priorita 2.3 Občianska a technická vybavenosť
 - Priorita 2.4 Cestovný ruch
3. Zlepšenie životného prostredia a environmentálnej infraštruktúry
 - Priorita 3.1 Environmentálna infraštruktúra
 - Priorita 3.2 Životné prostredie
4. Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb s využitím domáceho potenciálu
 - Priorita 4.1 Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb
 - Priorita 4.2 Posilnenie investičnej atraktivity RZO
5. Rast zamestnanosti a sociálna inklúzia v RZO HORNÁD
 - Priorita 5.1 Trh práce
 - Priorita 5.2 Sociálna inklúzia
 - Priorita 5.3 Rómska komunita

3.3 Popis opatrení a zoznam indikatívnych aktivít

Na základe stretnutí so zástupcami členských obcí RZO HORNÁD boli definované indikatívne aktivity, viažúce sa k jednotlivým prioritám a opatreniam Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja RZO HORNÁD.

Cieľ 1 Zvýšenie pripravenosti obcí RZO HORNÁD na čerpanie z fondov EÚ	
Priorita 1.1	
Strategická rozvojová dokumentácia	
<i>Opatrenie 1.1.1</i>	<i>Územno-plánovacia dokumentácia</i>
všeobecné aktivity	- vypracovanie ÚPD u všetkých obcí RZO - pravidelná aktualizácia ÚPD
<i>Opatrenie 1.1.2</i>	<i>Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja</i>
aktivity regionálneho významu	- vypracovanie PHSR RZO Hornád
všeobecné aktivity	- vypracovanie PHSR obcí RZO - pravidelná aktualizácia rozvojových dokumentov - priebežne a hodnotiace správy o plnení PHSR
<i>Opatrenie 1.1.3</i>	<i>Projektová dokumentácia</i>
	- technická projektová dokumentácia - štúdie uskutočniteľnosti - analýzy (finančná, ekonomická, rizík) a plány - žiadosti o dotácie - potvrdenia, povolenia a rozhodnutia
<i>Opatrenie 1.1.4</i>	<i>LEADER a MAS</i>
aktivity regionálneho významu	- vypracovanie spoločného rozvojového dokumentu pre program LEADER - vytvorenie MAS - spracovanie manuálov a podporných dokumentov súvisiacich s programom LEADER
Priorita 1.2	
Partnerstvá a spolupráca	
<i>Opatrenie 1.2.1</i>	<i>Cezhraničná spolupráca</i>
všeobecné aktivity	- spolupráca s maďarskými obcami (komunikácia a výmena informácií) - príprava na program cezhraničnej spolupráce SR - Maďarsko (príprava spoločných cezhraničných projektov)
<i>Opatrenie 1.2.2</i>	<i>Verejno-súkromné partnerstvá</i>
aktivity regionálneho významu	- partnerská spolupráca RZO Hornád – Riečna koalícia - partnerská spolupráca RZO Hornád – U.S.Steel Košice
všeobecné aktivity	- partnerstvá medzi obcami a súkromnými podnikateľmi - obce a mimovládne organizácie (spolupráca) - obce a živnostníci - obce a veľké priemyselné koncerny
<i>Opatrenie 1.2.3</i>	<i>Účelové partnerstvá miest, obcí a regiónov</i>
aktivity regionálneho významu	- RZO Hornád – úprava stanov, budúcnosť RZO - spojenie so Slanským a Olšavským regiónom – vytvorenie MAS pre program LEADER - vytvorenie Združenie miest a obcí (odčlenenie od ZMO KE-okolie)
všeobecné aktivity	- vytváranie partnerstiev medzi obcami v regióne, okrese, kraji a v rámci celej SR
<i>Opatrenie 1.2.4</i>	<i>RPIC Hornád</i>
aktivity regionálneho významu	- zefektívnenie práce RPIC Hornád

významu	- komunikácia, informovanie obyvateľov, podnikateľov - znižovanie pasivity obyvateľov – vypracovanie Návrhu Koncepcie znižovania pasivity obyvateľov regiónu
Priorita 1.3 Majetko-právne vysporiadanie	
<i>Opatrenie 1.3.1</i>	<i>Pozemkové úpravy a nehnuteľnosti</i>
aktivity regionálneho významu	- majetko-právne vysporiadanie pozemkov pre Priemyselný park Valaliky
všeobecné aktivity	- dopracovanie ROEP - delimitácia nehnuteľností a pozemkov do vlastníctva obcí - vytvorenie LV na pozemky a nehnuteľnosti v katastri obce, patriace obciam - zosúladenie LV a katastrálnych máp
<i>Opatrenie 1.3.2</i>	<i>Závazky a podlžnosti</i>
všeobecné aktivity	- oddĺženie obecného majetku - ťarchy a bremená na LV – ich zrušenie
Cieľ 2 Zvýšenie regionálnej konkurencieschopnosti RZO HORNÁD	
Priorita 2.1 Vzdelávanie	
<i>Opatrenie 2.1.1</i>	<i>Rekonštrukcia a modernizácia budov</i>
aktivity regionálneho významu	- rekonštrukcia regionálnej základnej umeleckej školy v Čani (vlastné priestory obce, vypracovaná TPD, vydané SP) - zateplenie ZŠ v Čani - rekonštrukcia ZŠ a MŠ vo Valalikoch - rekonštrukcia ZŠ a výstavba telocvične v Košickej Polianke - rekonštrukcia ZŠ a cirkevnej ZŠ v Ždani - rekonštrukcia ZŠ v Seni
všeobecné aktivity	- rekonštrukcia budov ZŠ - rekonštrukcia budov MŠ - rekonštrukcia budov ZUŠ - rekonštrukcia iných školských zariadení alebo zariadení slúžiacich žiakom a študentom
<i>Opatrenie 2.1.2</i>	<i>Skvalitňovanie vzdelávacieho procesu</i>
všeobecné aktivity	- vybavenie a materiálno-technické zabezpečenie vzdelávacieho procesu v školách - podpora pedagogických pracovníkov, ich motivácia - skvalitňovanie odbornosti pedagogických pracovníkov – ich vzdelávanie
Priorita 2.2 Sociálne služby a zariadenia	
<i>Opatrenie 2.2.1</i>	<i>Výstavba a rekonštrukcia budov</i>
aktivity regionálneho významu	- denný stacionár a Domov dôchodcov (cca 20 klientov) – prestavba a dostavba budovy býv. hraničnej polície v Skároši - Domov dôchodcov (50-60 klientov) – rekonštrukcia, nadstavba budovy v Čani - denný stacionár pre dôchodcov v Kokšov-Bakši - rekonštrukcia budovy na hospic – KÚ Vyšná Hutka
všeobecné aktivity	- výstavba nových sociálnych zariadení a zariadení poskytujúcich

	<p>sociálne služby</p> <ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia existujúcich sociálnych zariadení (DD, Kluby dôchodcov, vývarovne...)
<i>Opatrenie 2.2.2</i>	<i>Skvalitňovanie sociálnych služieb</i>
aktivity regionálneho významu	- vypracovanie Komunitného sociálneho plánu pre RZO Hornád
všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - opatrovateľská služba - vývarovne - sociálny taxík - sociálni komunitní pracovníci - kluby dôchodcov - Komunitný sociálny plán pre jednotlivé obce (v ktorých sa plánujú regionálne sociálne zariadenia)
Priorita 2.3	
Občianska a technická vybavenosť	
<i>Opatrenie 2.3.1</i>	<i>Kultúrna a spoločenská infraštruktúra</i>
aktivity regionálneho významu	<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia prírodného múzea zbraní, amfiteátra a pamätníka oslobodenia v Skároši - výstavba nového kultúrno-spoločenského centra v Trstenom pri Hornáde - výstavba Múzea a Roľníckeho domu v Čani - rekonštrukcia pamätníka vo Valalikoch - Múzeum regionálneho dedičstva (súčasťou bude aj výstava archeologických exponátov z RZO Hornád) vo Valalikoch - rekonštrukcia kultúrneho domu vo Valalikoch - materské centrum vo Valalikoch - podpora výstav vo Valalikoch (maliari, insitné umenie, putovné výstavy) - Dni RZO Hornád - multifunkčný areál v Gyňove – tradícia festivalov modernej hudby
všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - kultúrne domy, spoločenské a multifunkčné obecné centrá, amfiteátre - podpora kultúrnych a spoločenských akcií a podujatí – Dni obce, jarmoky - rekonštrukcia a obnova kultúrnych pamiatok a pamätihodností, historických predmetov a nálezísk - zachovávanie kultúrneho dedičstva, tradičná ľudová kultúra – monografie, remeslá, izby ľudových tradícií a iné
<i>Opatrenie 2.3.2</i>	<i>Zdravotníctvo</i>
aktivity regionálneho významu	- rekonštrukcia (zníženie energetickej náročnosti) zdravotného strediska a rozšírenie priestorov ZS v Čani
všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia ostatných zdravotných stredísk a lekární - informovanosť obyvateľstva – prevencia, protidrogová prevencia - cezhraničná využiteľnosť zdravotníckych zariadení a stredísk
<i>Opatrenie 2.3.3</i>	<i>Šport a rekreácia</i>
aktivity regionálneho významu	- športové objekty v Trstenom p.Hornáde – výstavba sociálnych zariadení, spích, rozšírenie objektov, Lodenica

	<ul style="list-style-type: none"> - zastrešenie ľadovej plochy a vybudovanie umelej plochy (viacúčelové využitie športovej haly) v Trstenom p.Hornáde - regionálny zimný štadión (pri Základnej škole) v Čani - rekonštrukcia športového areálu v Čani - rekonštrukcia dopravného ihriska vo Valalikoch (využitie na šport aj kultúru, prekrytie pódia, mobilné športové zariadenia) - futbalový areál vo Valalikoch (umelý trávnik, dobudovanie infraštruktúry) - rekonštrukcia športového areálu v Ždani (aj pre potreby susedných obcí – ľadový aj pozemný hokej, inline korčuľovanie, viacúčelové ihrisko) - stolnotenisový klub vo Valalikoch - rekonštrukcia a dobudovanie infraštruktúry „Štrkovňa“ v obci Kokšov-Bakša - kolkáreň v Košickej Polianke
všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia a modernizácia existujúcich a budovanie nových športových ihrísk a zariadení - budovanie odpočinkových zón - drobná architektúra - úprava verejných priestranstiev a okolia rekreačných a športových zariadení - cyklotrasy - rekreačné využitie vodných plôch - úprava vodných plôch
<i>Opatrenie 2.3.4</i>	<i>Rozvoj a skvalitňovanie bývania</i>
aktivity regionálneho významu	<ul style="list-style-type: none"> - Koncepcia rozvoja bývania RZO Hornád (orientované na jednotlivé obce osobitne)
všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - nové lokality pre IBV - skvalitňovanie existujúceho bytového fondu - programy a podpora bývania mladých rodín, mladých ľudí - sociálne byty - bytové domy
<i>Opatrenie 2.3.5</i>	<i>Miestne komunikácie</i>
aktivity regionálneho významu	<ul style="list-style-type: none"> - účelová komunikácia „Ku Koscelku“ (archeologické vykopávky) – Vyšná Myšľa - hraničný prechod Skároš – Holloháza (cesta a cyklotrasa) - hraničný prechod Trstené p. Hornáde – Kéked - spojovací chodník Geča – Čaňa (popri štátnej ceste III.triedy) - spojovací chodník K. Polianka – Vyšná Hutka (pre peších aj cyklotrasa) - spojovací chodník Čaňa – Ždaňa - spojovací chodník Valaliky – Kokšov Bakša (cyklotrasa)
všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - cesty - chodníky - mosty, lávky, rigoly - verejné osvetlenie - parkoviská - autobusové zastávky - bezpečnostné opatrenia - značenie a informačné tabule

<i>Opatrenie 2.3.6</i>	<i>Informovanosť</i>
aktivity regionálneho významu	<ul style="list-style-type: none"> - optické káble pre celý RZO Hornád - technická príprava na regionálne vysielanie (Ždaňa) - vytvorenie a pravidelná aktualizácia web stránok jednotlivých obcí aj RZO Hornád - vzdelávanie samosprávy v oblasti IT zručností - regionálne noviny (vydáva obec Valaliky)
všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - miestny rozhlas - internetové pripojenie - verejné prístupové body k internetu (VPBI) - internetizácia verejnej správy (samosprávy) - e-government
Priorita 2.4 Cestovný ruch	
<i>Opatrenie 2.4.1</i>	<i>Propagácia a prezentácia</i>
všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - brožúry a buletíny RZO a jednotlivých obcí - informovanosť o dianí v RZO, komunikačné kanály na KSK a štátne inštitúcie - zvyšovanie povedomia o RZO Hornád (v rámci KSK, východného Slovenska, SR, EÚ) – zastúpenie na výstavách CR - Dni mikroregiónu - workshopy, konferencie
<i>Opatrenie 2.4.2</i>	<i>Oddychové zóny a cyklotrasy</i>
aktivity regionálneho významu	<ul style="list-style-type: none"> - hraničný prechod Skároš – Holloháza – cyklotrasa - spojovací chodník – cyklotrasa K.Polianka – Vyšná Hutka - cyklochodník Valaliky – Kokšov-Bakša - oddychová zóna „Štrkovňa“ – Kokšov-Bakša (kemping, turistika) – komplexná rekonštrukcia - cyklotrasa popri Hornáde - Náučný chodník Horný Abov (Ždaňa) - Torysko-olšavský okruh zdravia (pešia turistika, bežky – siet' turistických trás) - Prírodný amfiteáter v Skároši - vyhliadková veža - Skároš - štrkovisko (KÚ Geča, Čaňa, Nižná Myšľa) - jazerá v Čani – obnova a revitalizácia rekreačných plôch - lesopark – oddychová zóna medzi Valalikmi, Gečou a Kokšov-Bakšou - náučný chodník (Ždaňa, Skároš, Nižná Myšľa, Trstené pri Hornáde – Maďarsko)
všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - budovanie a rekonštrukcia cyklistických dráh a cyklotrás v obciach a medzi obcami - budovanie prípojok na cyklotrasy - rekonštrukcie a budovanie systému chodníkov (náučných, spojovacích) - drobná architektúra popri cyklotrasách a chodníkoch - značenie a informačné tabule - revitalizácia oddychových zón - odpočinkové a vyhliadkové miesta, veže
<i>Opatrenie 2.4.3</i>	<i>Ubytovanie, stravovanie a atrakcie</i>

všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - budovanie nových a rekonštrukcia existujúcich ubytovacích zariadení (minimálne štandardná úroveň) - podpora ubytovania na súkromí - budovanie nových a rekonštrukcia existujúcich stravovacích zariadení - rekonštrukcia pohostinských zariadení – rast kvalitatívnej úrovne - sociálne hygienické zariadenia - revitalizácia miestnych atraktivít a zaujímavostí - infraštruktúra CR – značenia, tabule, parkoviská
Cieľ 3 Zlepšenie životného prostredia a environmentálnej infraštruktúry	
Priorita 3.1	
Environmentálna infraštruktúra	
<i>Opatrenie 3.1.1</i>	<i>Vodovody</i>
aktivity regionálneho významu	- príprava komplexného riešenia environmentálnej infraštruktúry v RZO Hornád – Východoslovenská vodárenská spoločnosť a.s. Košice
všeobecné aktivity	- budovanie nových a rekonštrukcia existujúcich vodovodov, vodojemov a iných technických zariadení, súvisiacich s prísunom pitnej vody do domácností a firiem
<i>Opatrenie 3.1.2</i>	<i>Kanalizácie</i>
aktivity regionálneho významu	- príprava komplexného riešenia environmentálnej infraštruktúry v RZO Hornád – Východoslovenská vodárenská spoločnosť a.s. Košice
všeobecné aktivity	- budovanie nových a rekonštrukcia existujúcich kanalizačných sietí a prípojok a iných technických zariadení, súvisiacich s odvedom splaškových vôd z domácností a nehnuteľností a ich následným čistením
<i>Opatrenie 3.1.3</i>	<i>Čističky odpadových vôd</i>
aktivity regionálneho významu	- príprava komplexného riešenia environmentálnej infraštruktúry v RZO Hornád – Východoslovenská vodárenská spoločnosť a.s. Košice
všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - budovanie nových a rekonštrukcia ČOV a iných technických zariadení súvisiacich s prečistením splaškových vôd z domácností a nehnuteľností - budovanie pripojení kanalizácií a kanalizačných zberačov jednotlivých obcí na ČOV
<i>Opatrenie 3.1.4</i>	<i>Ochrana pred povodňami</i>
aktivity regionálneho významu	<ul style="list-style-type: none"> - protipovodňová hrádza medzi obcami Ždaňa – Nižná Myšľa - rekonštrukcia mosta cez Torysu (Košická Polianka) - rekonštrukcia protipovodňovej prepážky (Ždaňa – Skároš) - ochranná protipovodňová hrádza (K.Polianka, Vyšná Hutka, Nižná Hutka) - výstavba lávky cez Torysu (Vyšná Hutka)
všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - budovanie nových a rekonštrukcia existujúcich hrádz, protipovodňovej ochrany a iných technických zariadení alebo stavebných úkonov súvisiacich s protipovodňovou ochranou - úprava korýt riek a potokov

	<ul style="list-style-type: none"> - úprava brehov - čistenie a regulácia potokov a riek - odvodňovacie kanály na odvod vody z privalových dažďov - Plán protipovodňových opatrení - Evakuačný plán
Priorita 3.2 Životné prostredie	
<i>Opatrenie 3.2.1</i>	<i>Ochrana a obnova krajiny, prírody, obecných parkov a zelene</i>
aktivity regionálneho významu	<ul style="list-style-type: none"> - Lesopark medzi obcami Valalíky, Geča a Kokšov-Bakšou - CHKO Veľký Milič (KÚ Ždaňa) - CHO Miličská skala – KÚ Skároš - CHO Marocká hoľa – KÚ Skároš - CHO Bukový prales – KÚ Skároš - CHO Malá Izra – KÚ Skároš - chránené vtáčie územie – KÚ Trstené p. Hornáde - Slanské vrchy - oživovanie meandrov a mŕtvych ramien Hornádu (Ždaňa)
všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - starostlivosť o chránené územia prírody - zalesňovanie, zazeleňovanie - úprava a revitalizácia obecných parkov a zelene - oddychová zóna medzi Valalikmi a Kokšov-Bakšou
<i>Opatrenie 3.2.3</i>	<i>Environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia</i>
aktivity regionálneho významu	<ul style="list-style-type: none"> - podpora eliminácie znečistenia Hornádu (mesto Košice, ČOV Kokšov-Bakša, ČOV U.S.Steel) - monitoring a kontrola kvality vody v rieke Hornád
všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - environmentálna výchova a zvyšovanie povedomia o ochrane prírody a krajiny v školách aj celom regióne - propagačné environmentálne aktivity a materiály
<i>Opatrenie 3.2.4</i>	<i>Obnoviteľné zdroje energie</i>
aktivity regionálneho významu	<ul style="list-style-type: none"> - biomasa – Skároš (veľké množstvo lesov v KÚ Skároš) - termovod cez KÚ Košickej Polianky – - zberný dvor pneumatík v Koš. Polianke - vodná elektrárň na rieke Hornád - malá vodná elektrárň – Ždaňa - Skároš – 4 vrty (100-150 m hĺbka; 16,5°C teplá voda) - Košická Polianka – hĺbkový vrt (1997) – KVJ-1 (150m), výdatnosť 13l/sek., studená pitná voda - Valalíky – neregulované vytekanie termálneho vrtu = mokrad' - Valalíky – cca od roku 1976 – hĺbkový vrt teplej vody (21°C) - Geča – veterná elektrárň
všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - geotermálny potenciál územia - vodná energia - tepelné čerpadlá - slnečná a veterná energia - MVE (malé vodné elektrárne) na Hornáde
<i>Opatrenie 3.2.5</i>	<i>Odpadové hospodárstvo</i>
aktivity regionálneho významu	<ul style="list-style-type: none"> - separovaný zber odpadu - Vyšná Hutka – kompostovisko – biologický odpad
všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov

	<ul style="list-style-type: none"> - podpora aktivít v oblasti separovaného zberu - nakladanie s vybranými druhmi nebezpečných odpadov - odstraňovanie environmentálnych záťaží a uzatváranie a rekultivácia skládok odpadov
Cieľ 4 Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb s využitím domáceho potenciálu	
Priorita 4.1	
Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb	
<i>Opatrenie 4.1.1</i>	<i>Podpora rozvoja miestnych služieb a ekonomiky</i>
všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - podporné programy - mikropôžičky - podnikateľské inkubátory - remeselné dvory
<i>Opatrenie 4.1.2</i>	<i>Informovanosť v oblasti podnikania</i>
všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - RPIC Hornád – informovanie podnikateľov o možnostiach rozvoja, finančných podporách a iných záležitostiach - web stránka RZO Hornád - databáza voľných objektov na podnikanie - inzercia a reklama v regionálnych a miestnych tlačných médiách
<i>Opatrenie 4.1.3</i>	<i>Podpora cezhraničnej spolupráce podnikateľských subjektov</i>
všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - účelové partnerstvá
<i>Opatrenie 4.1.4</i>	<i>Vidiecky cestovný ruch, poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo</i>
aktivity regionálneho významu	<ul style="list-style-type: none"> - lesné hospodárstvo – Skároš - agroturizmus – Gyňov, Vyšná Myšľa - regionálna muštáreň a pálenica – Čaňa
všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - informovanosť o dotáciách pre poľnohospodárov (RPIC) - spolupráca pri rozvojových aktivitách RZO - ochrana pôdy pred eróziou, vetrolamy, zavlažovanie, odvodňovanie - rozvoj spracovateľských kapacít (muštárne, konzervárne, pálenice) - lesné hospodárstvo - ubytovanie na súkromí - agroturizmus, archeoturizmus - farmy
Priorita 4.2	
Posilnenie investičnej atraktivity RZO	
<i>Opatrenie 4.2.1</i>	<i>Prezentácia, propagácia a analýzy investičného prostredia RZO</i>
všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - workshopy, veľtrhy - spolupráca s NADSME - spolupráca s U.S.Steel – Centrum ekonomického rozvoja - zosúladenie so stratégiou KSK - získanie podpory KSK na investičné aktivity - obchodné misie
<i>Opatrenie 4.2.2</i>	<i>Priemyselné parky</i>
všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - priemyselný park Valaliky - priemyselná zóna Seňa

Ciel' 5 Rast zamestnanosti a sociálna inklúzia v RZO HORNÁD	
Priorita 5.1	
Trh práce	
<i>Opatrenie 5.1.1</i>	<i>Podpora stabilizácie a rozvoja trhu práce a zamestnanosti</i>
všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - rodová rovnosť - celoživotné vzdelávanie - aktivačné práce a opatrenia - zosúladenie pracovného a rodinného života - informovanosť obyvateľstva o trhu práce, voľných miestach (aj na web stránke RZO)
<i>Opatrenie 5.1.2</i>	<i>Vzdelávanie zamestnancov samosprávy</i>
všeobecné aktivity	- zabezpečenie odborného a celoživotného vzdelávania pre zamestnancov obce, obecných úradov
Priorita 5.2	
Sociálna inklúzia	
<i>Opatrenie 5.2.1</i>	<i>Komunitná sociálna práca</i>
aktivity regionálneho významu	- vypracovanie Komunitného sociálneho plánu RZO Hornád
všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - sociálny pracovník v obci - komunitné centrá
<i>Opatrenie 5.2.2</i>	<i>Integrácia znevýhodnených skupín obyvateľstva</i>
všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - podporné programy pre rast zamestnanosti znevýhodnených skupín obyvateľstva - vzdelávacie programy - praktické skúsenosti a zručnosti
Priorita 5.3	
Rómska komunita	
<i>Opatrenie 5.3.1</i>	<i>Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne Rómov</i>
všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - základné životné a hygienické návyky - starostlivosť o dieťa - rómski asistenti v školách - podpora školskej dochádzky rómskych detí - zodpovednosť k práci a rodine - život v komunite/obci
<i>Opatrenie 5.3.2</i>	<i>Komunitné centrá</i>
aktivity regionálneho významu	<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia budovy pre Regionálne komunitné centrum v Čani - rómski asistenti na vybraných ZŠ v RZO Hornád
všeobecné aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie minimálne jedného Rómskeho komunitného centra - Inštitút osobitného príjemcu - komunitní sociálni pracovníci - rómski asistenti
<i>Opatrenie 5.3.3</i>	<i>Rómska kultúra a život</i>
všeobecné aktivity	- podpora a zachovávanie tradičnej rómskej kultúry

3.3.1 Súlad cieľov a priorít so strategickými rozvojovými dokumentmi

Definované špecifické ciele, priority a opatrenia sú plne v súlade so strategickými rozvojovými dokumentmi na úrovni NUTS I, NUTS II a NUTS III.

Je nevyhnutné dokázať súlad stanovených cieľov so strategickými rozvojovými dokumentmi, medzi ktoré možno zaradiť:

- Národný strategický referenčný rámec SR na roky 2007 – 2013

Strategickým cieľom NSRR je výrazne zvýšiť do roku 2013 zamestnanosť, konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov a slovenskej ekonomiky pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja.

Na základe východísk stratégie a v nadväznosti na vytýčený strategický cieľ SR, je stratégia NSRR postavená na strategických prioritách a ich cieľoch, ktoré sa bude snažiť prostredníctvom financovania operačných programov v programovom období 2007 – 2013 naplniť.

Sústava priorít NSRR pre cieľ Konvergenca:

Strategická priorita	Špecifická priorita	Fond
1. Infraštruktúra a regionálna dostupnosť	1.1 Regionálna infraštruktúra	ERDF
	1.2 Environmentálna infraštruktúra a ochrana životného prostredia	ERDF + KF
	1.3 Dopravná infraštruktúra a verejná osobná doprava	ERDF + KF
2. Znalostná ekonomika	2.1 Informatizácia spoločnosti	ERDF
	2.2 Výskum a vývoj	ERDF
	2.3 Infraštruktúra vysokých škôl	ERDF
	2.4 Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvom inovácií	ERDF
	2.5 Modernizácia zdravotníctva	ERDF
3. Ľudské zdroje – zamestnanosť, sociálna inklúzia a vzdelávanie	3.1 Moderné vzdelávanie pre znalostnú spoločnosť	ESF
	3.2 Podpora rastu zamestnanosti a sociálnej inklúzie	ESF
4. Technická pomoc	horizontálna téma	ERDF

Zoznam operačných programov na programovacie obdobie 2007 – 2013

	Operačný program	Riadiaci orgán	fond
1	Regionálny operačný program	MVRR SR	ERDF
2	Životné prostredie	MŽP SR	ERDF, KF
3	Doprava	MDPT SR	ERDF, KF
4	Informatizácia spoločnosti	ÚV SR	ERDF
5	Výskum a vývoj	MŠ SR	ERDF
6	Konkurencieschopnosť a hospodársky rast	MH SR	ERDF
7	Zdravotníctvo	MZ SR	ERDF
8	Zamestnanosť a sociálna inklúzia	MPSVR SR	ESF
9	Vzdelávanie	MŠ SR	ESF
10	Technická pomoc	MVRR SR	ERDF
11	Bratislavský kraj	MVRR SR	ERDF

Regionálny operačný program (ROP)	
Prioritné osi programu	Opatrenia
1 Rozvoj zariadení občianskej infraštruktúry	1.1 Infraštruktúra vzdelávania
	1.2 Infraštruktúra sociálnych služieb a sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately
	1.3 Infraštruktúra pamäťových a fondových inštitúcií na miestnej a regionálnej úrovni
	1.4 Revitalizácia a hospodárske využitie pamiatkových objektov v území
	1.5 Infraštruktúra nekomerčných záchranných služieb
2 Posilnenie vybavenosti územia	2.1 Regionálne komunikácie zaisťujúce dopravnú obsluhu regiónu
	2.2 Regenerácia sídiel
	2.3 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu

Operačný program Životné prostredie (OP ŽP)	
Prioritné osi programu	Opatrenia
1 Integrovaná ochrana, racionálne využívanie vôd	1.1 Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou
	1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd
	1.3 Sledovanie a hodnotenie stavu povrchových vôd a podzemných vôd
2 Ochrana pred povodňami	2.1 Opatrenia na ochranu pred povodňami
	2.2 Vybudovanie povodňového varovného a predpovedného systému
3 Ochrana ovzdušia, ozónovej vrstvy a minimalizácia nepriaznivých vplyvov klimatických zmien vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie	3.1 Ochrana ovzdušia
	3.2 Ochrana ozónovej vrstvy Zeme
	3.3 Minimalizácia nepriaznivých vplyvov klimatických zmien, vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie
4 Odpadové hospodárstvo	4.1 Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu
	4.2 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov
	4.3 Nakladanie s nebezpečnými odpadmi spôsobom priaznivým pre životné prostredie

Operačný program Životné prostredie (OP ŽP)	
Prioritné osi programu	Opatrenia
	4.4 Riešenie problematiky environmentálnych záťaží vrátane ich odstraňovania
	4.5 Uzatváranie a rekultivácia skládok odpadov
5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	5.1 Programy starostlivosti o chránené územia vrátane území NATURA 2000 a programy záchranu pre kriticky ohrozené rastliny a živočíchy vrátane monitoringu druhov a biotopov
	5.2 Infraštruktúra ochrany prírody a krajiny
	5.3 Informačné a propagačné aktivity

Operačný program Doprava (OP D)	
Prioritné osi programu	Opatrenia
1 Železničná infraštruktúra	1.1 Modernizácia a rozvoj železničných tratí (TEN -T + ostatné trate v súlade s nariadením pre Kohézny fond)
2 Cestná infraštruktúra (TEN -T)	2.1 Rozvoj diaľnic (TEN -T)
3 Infraštruktúra intermodálnej prepravy	3.1 Rozvoj siete základných verejných terminálov intermodálnej prepravy
4 Cestná infraštruktúra (rýchlostné cesty a cesty I. triedy)	4.1 Modernizácia a rozvoj rýchlostných ciest
	4.2 Modernizácia a rozvoj ciest I. triedy
5 Železničná verejná osobná doprava	5.1 Rozvoj železničnej verejnej osobnej dopravy

Operačný program Informatizácia spoločnosti (OP IS)	
Prioritné osi programu	Opatrenia
1 Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb	1.1 Elektronizácia verejnej správy na centrálnej úrovni
	1.2 Elektronizácia verejnej správy na regionálnej a miestnej úrovni
2 Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry	2.1 Zlepšenie systémov získavania, spracovania, ochrany a sprístupňovania obsahu pamäťových a fondových inštitúcií

	2.2 Digitalizácia obsahu pamäťových a fondových inštitúcií, archivovanie a sprístupňovanie digitálnych dát
3 Zvýšenie prístupnosti k širokopásmovému internetu	3.1 Rozvoj infraštruktúry širokopásmového prístupu
	3.2 Stimulovanie dopytu po širokopásmovom pripojení

Operačný program Veda a výskum (OP VV)	
Prioritné osi programu	Opatrenia
1 Výskum a vývoj	1.1 Obnova a budovanie technickej infraštruktúry výskumu a vývoja
	1.2 Podpora sietí excelentných pracovísk výskumu a vývoja ako pilierov rozvoja regiónu a podpora nadregionálnej spolupráce
	1.3 Prenos poznatkov a technológií získaných výskumom a vývojom do praxe
3 Infraštruktúra vysokých škôl	3.1 Budovanie infraštruktúry vysokých škôl a modernizácia ich vnútorného vybavenia za účelom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu

Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (OP KHR)	
Prioritné osi programu	Opatrenia
1 Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvom inovácií	1.1 Inovácie a technologické transfery
	1.2 Podpora spoločných služieb pre podnikateľov
	1.3 Podpora inovačných aktivít v podnikoch
	1.4 Zvyšovanie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike
	1.5 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu

Operačný program Vzdelávanie (OP V)	
Prioritné osi programu	Opatrenia
1 Reforma systému vzdelávania a odbornej prípravy	1.1 Premena tradičnej školy na modernú
	1.2 Vysoké školy a výskum a vývoj ako motory rozvoja vedomostnej spoločnosti
2 Celoživotné vzdelávanie ako základný princíp vedomostnej spoločnosti	2.1 Podpora celoživotného vzdelávania
	2.2 Podpora celoživotného vzdelávania v zdravotníctve
3 Podpora vzdelávania osôb s osobitými vzdelávacími potrebami	3.1 Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít
	3.2 Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne osôb s osobitými vzdelávacími potrebami

Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia (OP ZSI)	
Prioritné osi programu	Opatrenia
1.Podpora rastu zamestnanosti	1.1 Podpora programov v oblasti podpory zamestnanosti a riešenia nezamestnanosti a dlhodobej nezamestnanosti
	1.2 Podpora zosúladenia rodinného a pracovného života a starostlivosti o malé deti
	1.3 Budovanie kapacít a zlepšenie kvality verejnej správy
	1.4 Podpora tvorby pracovných miest prostredníctvom rozvoja podnikania
2. Podpora sociálnej inklúzie	Podpora sociálnej inklúzie prostredníctvom rozvoja sociálnych služieb, opatrení sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a zdravotníckych služieb s osobitným zreteľom na marginalizované rómske komunity
	2.2 Podpora vytvárania rovnosti príležitostí v prístupe na trh práce a podpora integrácie znevýhodnených skupín na trh práce s osobitným zreteľom na marginalizované rómske skupiny

Operačný program Zdravotníctvo (OP Z)	
Prioritné osi programu	Opatrenia
1 Modernizácia zdravotníckeho systému	1.1 reštrukturalizácia systému zdravotnej starostlivosti
	1.2 budovanie a rozvoj inštitúcií realizujúcich vzdelávanie v oblasti zdravotníctva
2 Podpora zdravia a predchádzanie zdravotným rizikám	2.1 budovanie a rozvoj inštitúcií zaoberajúcich sa podporou zdravia, prevenciou ochorení a verejným zdravotníctvom
	2.2 realizácia programov podpory zdravia a prevencie ochorení vrátane špecifických nástrojov pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva

- Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska do r. 2010 (schválená uznesením vlády SR č. 140/2005) a Stratégia konkurencieschopnosti Slovenska do r. 2010 – Akčné plány (schválené uznesením vlády SR č. 557/2005)
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (schválená uznesením vlády SR č. 978/2001 a uznesením Národnej rady SR č. 1989/2002) a Akčný plán trvalo udržateľného rozvoja SR na r. 2005 – 2010 (schválený uznesením vlády SR č. 574/2005)
- Národný program reforiem SR na r. 2006 – 2008 (schválený uznesením vlády SR č. 797/2005)
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS) (schválená uznesením vlády SR č. 1033/2001)
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja jednotlivých obcí
- národné a miestne konceptie, stratégie a programy pre rozvoj rôznych oblastí života

4. Implementačná stratégia

4.1 Finančný plán

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja RZO HORNÁD (ďalej len PHSR RZO Hornád) je schopnosť mikroregiónu v priebehu jeho realizácie zaistiť dostatočné zdroje potrebné na jeho financovanie. Finančné zabezpečenie regionálneho rozvoja RZO Hornád je možné z rôznych zdrojov. Okrem vlastných rozpočtov jednotlivých obcí sa môžu využiť aj zdroje zo štátneho rozpočtu, štátnych fondov a predovšetkým fondov EÚ.

Indikatívny finančný plán bude definovaný v roku 2007, schvaľovať ho budú nové obecné zastupiteľstvá a predstavitelia RZO. Bude špecifikovaný pre každú prioritu a na každý programovaný rok.

4.1.1 Rozdelenie financií na programové obdobie

ROK	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Vlastné zdroje	EIB
		Verejné zdroje	Fondy EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Region. zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2007									
2008									
2009									
2010									
2011									
2012									
2013									
SPOLU									

4.1.2 Rozdelenie financií na priority a opatrenia

Finančná tabuľka PHSR podľa priorít a opatrení na rok (aktuálny rok)

ROK	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Vlastné zdroje	EIB
		Verejné zdroje	Fondy EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národ.ver. zdroje spolu	Štátny rozpočet	Region. zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
P 1.1									
O 1.1.1									
O 1.1.2									
O 1.1.3									
O 1.1.4									
P 1.2									
O 1.2.1									
O 1.2.2									
O 1.2.3									
O 1.2.4									
P 1.3									
O 1.3.1									
O 1.3.2									
P 2.1									
O 2.1.1									
O 2.1.2									
P 2.2									
O 2.2.1									
O 2.2.2									
P 2.3									
O 2.3.1									
O 2.3.2									
O 2.3.3									
O 2.3.4									
O 2.3.5									
O 2.3.6									
P 2.4									
O 2.4.1									
O 2.4.2									
O 2.4.3									
P 3.1									
O 3.1.1									
O 3.1.2									
O 3.1.3									
O 3.1.4									
P 3.2									
O 3.2.1									
O 3.2.2									
O 3.2.3									
O 3.2.4									
O 3.2.5									
P 4.1									
O 4.1.1									
O 4.1.2									
O 4.1.3									
O 4.1.4									
P 4.2									
O 4.2.1									
O 4.2.2									
P 5.1									
O 5.1.1									
O 5.1.2									
P 5.2									
O 5.2.1									
O 5.2.2									
P 5.3									
O 5.3.1									
O 5.3.2									
O 5.3.3									
SPOLU									

4.2 Zabezpečenie realizácie

Podľa platnej legislatívy SR obec vypracúva, schvaľuje a pravidelne vyhodnocuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce a zabezpečuje jeho plnenie.

4.2.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Orgánom zodpovedným za plnenie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja RZO Hornád budú zástupcovia všetkých obcí, ktorí budú v prípade potreby využívať služby rôznych odborných organizácií a spolupracovať s externými odborníkmi a konzultantmi, špecializujúcimi sa na poradenstvo, prípravu a implementáciu projektov.

Koordinátorom plnenia Programu bude predseda RZO, po jeho poverení zástupcami ostatných členských obcí.

Hodnotenie plnenia PHSR RZO Hornád bude vykonávané 1 krát do roka hodnotiacou správou roku predchádzajúceho a to vždy najneskôr do konca tretieho mesiaca roku nasledujúceho. Hodnotiaca správa bude spracovaná podľa možností – buď vlastnými kapacitami s využitím odborných konzultantov, alebo bude spracovaná externým hodnotiteľom po špecifikovaní zadávacích podmienok na hodnotiacu správu.

Na pravidelných stretnutiach RZO Hornád budú podávané priebežné správy od jednotlivých členov o priebežnom plnení PHSR RZO.

4.2.2 Harmonogram realizácie

Harmonogram plnenia PHSR RZO Hornád pozostáva z 2 základných etáp:

1. etapa predstavuje schválenie PHSR RZO Hornád zástupcami členských obcí a jeho postupné dopĺňanie, aktualizáciu a prispôsobovanie aktuálnym potrebám a možnostiam RZO v závislosti od nových výziev podporujúcich spolufinancovanie realizácie aktivít. Po ujasnení financovania obcí budú doplnené aj finančné tabuľky Stratégie a spracovaný podrobný harmonogram plnenia PHSR RZO.
2. etapa predstavuje realizáciu jednotlivých aktivít (projektov) v závislosti od harmonogramov výziev a úspešnosti jednotlivých projektov v hodnotiacom procese.

4.3 Spracovatelia PHSR RZO Hornád

Koordinátor: Ing. Ján Kokarda

Členovia komisie:

Bačenko Miroslav	starosta obce Seňa
Bartko František	starosta obce Trstené pri Hornáde
Mgr. Dzugas Karol	starosta obce Košická Polianka
Faltinová Stanislava	starostka obce Gyňov
Gulášová Paulína	starostka obce Vyšná Myšľa
Hudák Cyril	starosta obce Kokšov-Bakša
Janočková Mária	starostka obce Vyšná Hutka
Ing. Kokarda Ján	starosta obce Ždaňa
Mesároš Miroslav	starosta obce Geča
Rečka Michal	starosta obce Čaňa
Ruščák Jozef	starosta obce Skároš
Ing. Tóth Milan	starosta obce Valaliky
Véber Jozef	starosta obce Nižná Myšľa

Externí koordinátori:

Ing. Viera Mihoková	EuroKONZULT Slovakia, n.o.
Mgr. Naďa Kapraľová	EuroKONZULT Slovakia, n.o.

4.4 Pod'akovanie

Starostom členských obcí RZO Hornád za pozitívny a aktívny prístup pri spracovávaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja RZO Hornád.

Koordinátorovi za všetko úsilie vynaložené pri príprave podkladov pre prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja RZO Hornád.

Všetkým členom komisie na prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja RZO Hornád za ich aktívny prístup a podnetné informácie.

Zástupcovia RZO Hornád tiež ďakujú

OZ SOSNA za dovoľenie použiť informácie a výstupy z dokumentov, ktoré spracovali pre MR Hornád a tiež rôznym inštitúciám (Štatistický úrad, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny), ktoré svojimi údajmi výrazne prispeli k spracovaniu tohto Programu.

Hviezdoslavova 7, 040 01 Košice
tel: +421 55 7287743
fax: +421 55 7287745
mobil: +421 905 573283
e-mail: v.mihokova@eurokonzult.sk

2007